

SGP

Amendementen

Concept verkiezingsprogramma TK

2021-2025

Amendementenbundel SGP

Nr.	Naam afd/pkv.	Pag. nr.	Regelnr.	Wijzigen/ weglaten/ toevoegen	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies HB
1.	AFD Zeist	Geen	-	Toevoegen nieuw beleidspunt	De afdeling Zeist doet hier geen concreet tekstvoorstel, maar verzoekt het Hoofdbestuur in het programma een paragraaf op te nemen waarin kenbaar wordt gemaakt dat prioriteit moet worden gegeven aan beleid waarmee het tekortschieten van verschillende uitvoeringsinstanties van de (rijks) overheid wordt aangepakt.	Het behoeft nauwelijks toelichting dat verschillende uitvoeringsinstanties van de rijksoverheid (zoals het CBR, de belastingdienst, de IND en de - sterk uitgedeelde - rechterlijke macht) zwaar onderpresteren. Het gevolg daarvan is niet alleen dat burgers in de knel komen, maar vooral ook dat de rechtszekerheid wordt ondermijnd. Daarom vindt de afdeling Zeist dat er een zeer duidelijke paragraaf aan het programma wordt toegevoegd waarin wordt aangegeven dat hier krachtig beleid van de overheid noodzakelijk is om aan dit onder- en wanpresteren zo snel mogelijk een einde te maken.	OVERNEMEN Het signaal dat AFD Zeist wil uitzenden is goed te plaatsen in de inleiding, en wel onder het 2 ^e kopje: wantrouwen regeert. Het voorstel is om na de tweede zin de volgende tekst in te voegen (pag. 3, regel 11): 'Ook de overheid staat er niet best op, wat wel heel schrijnend bleek in de beschamende toeslagenaffaire. Veel burgers zijn daardoor financieel en emotioneel zwaar gedupeerd.' Het voert te ver om hierover een aparte paragraaf toe te voegen. Waar misstanden zijn of opduiken bij (uitvoeringsinstanties van) de Rijksoverheid, wordt daar in de desbetreffende hoofdstukken de vinger bij gelegd. Bijvoorbeeld als het gaat om de onderbezetting bij politie en justitie, waar in het programma gepleit wordt voor extra middelen. Hetzelfde geldt voor de IND.
2.	AFD Zeist	Geen	-	Toevoegen nieuw beleidspunt	Er voltrekt zich in de Nederlandse samenleving een steeds sterkere tweedeling. Hierdoor nemen de spanningen toe, treedt er verharding op en wordt de samenleving steeds minder leefbaar. Solidariteit en cohesie tussen de verschillende bevolkingsgroepen in Nederland is een voorwaarde voor een leefbare samenleving. Verdraagzaamheid en naastenliefde zijn daarbij belangrijke Bijbelse uitgangspunten. Als achterliggende oorzaken van deze tweedeling kunnen o.a. worden genoemd:	Een nadere toelichting is o.i. overbodig. Volgens de afdeling is het ontbreken van dit beleidspunt in het verkiezingsprogramma is een omissie, die met deze aanvulling wordt goed gemaakt.	ONTRADEN Genoemde punten zijn in het programma op diverse plaatsen reeds verwerkt. Bijvoorbeeld in de paragraaf over 'Kansen op werk' wordt gesproken over het tegengaan van discriminatie en het realiseren van gelijke kansen op werk.

					<ul style="list-style-type: none"> • Steeds groter wordende verschillen in inkomen en vermogen; • Grote verschillen in opleidingsniveau; • Wel/geen werk; • Allochtoon versus autochtoon. <p>De SGP vindt dit een zorgelijke ontwikkeling en vraagt in de komende zittingsperiode nadrukkelijk aandacht voor onder anderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het wijzigen van het belastingstelsel waardoor de inkomens- en vermogensverschillen worden genivelleerd. • Het werken aan gelijke kansen in het onderwijs voor alle jongeren in Nederland. • Het wegnemen van de ongelijkheid in het krijgen van een stageplaats (o.a. tussen allochtone en autochtone jongeren) via gerichte (eventueel disciplinaire) maatregelen. • Extra inzet op het realiseren van werk of maatschappelijke betrokkenheid voor langdurig werklozen. • Het tegengaan van discriminatie. 		
3.	Motie AFD Zeist	3	1-31	<p>Stelt aan de ledenvergadering van de SGP, op 16 januari 2021 in verkiezingscongres bijeen, uit te spreken dat in het verkiezingsprogramma 2021-2025 de inleiding van dit programma in bovenbedoelde zin wordt herschreven.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Als men met een motto wil werken het een eerste vereiste is dit krachtig en wervend te introduceren; • Dit zodanig dient te worden verwoord dat het ook door de seculiere samenleving begrepen wordt en tot begrip leidt; • Deze paragrafen in algemene bewoordingen dienen te worden geformuleerd, zonder concrete voorbeelden te geven. • Het, wat betreft de drijfveren van waaruit de SGP politiek wil bedrijven, noodzakelijk is de relevante Bijbelse kernwaarden 	<ul style="list-style-type: none"> • In het Verkiezingsprogramma het motto 'In vertrouwen' onvoldoende duidelijk en aansprekend geïntroduceerd; • Aan het begin van het Verkiezingsprogramma geen duidelijke paragraaf is opgenomen waarin wordt beschreven vanuit welke drijfveren de SGP politiek wil bedrijven; • De verwoording in de paragrafen 'In vertrouwen', 'Wantrouwen regeert' en 'Tóch vertrouwen' vooral geschreven lijkt voor mensen binnen de 'inner circle' van de partij en voor mensen daarbuiten eerder als hoogmoedig dan als begripvol zal worden ervaren; • De manier waarop op pagina 5, regel 3 en 4 de speerpunten voor der periode 20212-2025 worden benoemd (<i>De standpunten en</i> 	<p>ONTRADEN</p> <p>Een volledige herschrijving van de inleiding is niet aan de orde. Wel zal bij de eindredactie, die nog moet plaatsvinden kritisch worden gekeken naar de verwoording en verstaanbaarheid. In het verkorte verkiezingsprogramma, dat veel breder wordt verspreid, wordt het motto 'In vertrouwen' uitgewerkt in verschillende speerpunten.</p>

					<p>helder en aansprekend te benoemen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daaraan concrete waarden en speerpunten voor de periode 2021-2025 te koppelen; • Daarbij te erkennen wij leven in en door de zonde gebroken wereld waarin niets meer volkomen is. • Dat wij ons voortdurend moeten spiegelen aan deze kernwaarden en ons daar steeds in ons denken en handelen door moeten laten corrigeren. 	<p><i>voornemens kunnen grosso modo herleid worden tot drie kernbegrippen. Leven. Gezin. Nederland) heel mager en niet inspirerend is.</i></p>	
4.	PKV Deventer	6	33	Wijzigen	De SGP is tegen het knutselen met genen van mensen.	Als dit slaat op genetische modificatie in het algemeen, past het niet onder de kopjes 'Gezin' en 'Identiteit'; als dit specifiek slaat op genetische modificatie van mensen, is het te algemeen geformuleerd. Laten we in elk geval niet meegaan met het Darwinistisch taalgebruik door de mens gelijk te stellen aan de dieren en in het algemeen over "soorten" te spreken als we schepselen bedoelen.	OVERNEMEN Hier is inderdaad het knutselen met genen van mensen bedoeld. Het laatste gedeelte van de zin kan worden geschrapt. De zin luidt dan: 'De SGP is tegen het knutselen met genen van mensen waardoor het eigene van soorten wordt beschadigd. '
5.	AFD Rotterdam	8	1	Toevoegen	Naast <u>politieke bezwaren</u> was de belangrijkste economische reden dat één munt niet werkt in zo'n groot <u>valutagebied</u> met zo ontzaglijk veel en grote economische, <u>bestuurlijke</u> , sociale en culturele verschillen.	De SGP heeft o.a. bij monde van ir. L. van der Waal (1928-2020) van meet af aan vooral <i>politieke</i> bezwaren tegen de vorming van de Economische en Monetaire Unie aangevoerd, met daarnaast bezwaren vanuit de economische theorie en praktijk (de eurozone voldoet ten enenmale niet aan de criteria van een optimaal valutagebied). Dit amendement wijst ook op de politieke bezwaren, die gezien de neoliberale en seculiere hoofdstroom in de Nederlandse en Europese politiek nog steeds van betekenis zijn. De tekst doet zo meer recht aan de visie zoals de SGP die op dit punt sinds jaar en dag uitdraagt.	OVERNEMEN Dit amendement is in lijn met, en een correcte aanscherping van de bedoelde boodschap.
6.	PKV Rijssen	14	14	Weglaten	Heel punt 27.	Zie het amendement dat is toegevoegd bij hoofdstuk 14 (pagina 144, regel 7 t/m 11) we moeten toe naar een nieuw gezinsvriendelijk stelsel en niet doorgaan met een toeslagenstelsel dat niet langer houdbaar is.	ONTRADEN We zijn het met de toelichting eens: we moeten inderdaad naar een gezinsvriendelijk fiscaal stelsel en het toeslagenstelsel moet op de schop. Die noties komen nadrukkelijk, zelfs letterlijk, terug in het hoofdstuk Financiën. Tegelijk is het een feit dat het toeslagenstelsel niet binnen een of twee jaren vervangen kan worden.

							Daarom moet er, ondanks de gedeelde wens in het verkiezingsprogramma en het amendement, ook aandacht zijn voor het stelsel in de huidige (of aangepaste) vorm voor de komende jaren/kabinetsperiode. De opmerkingen over het aanpassen van het toeslagenstelsel of het aanpassen van kindregelingen moeten dan in beginsel ook gezien worden als beleid in aanloop naar de gewenste aanpassing van het hele toeslagenstelsel. Het feit dat er op langere termijn een ander of geen toeslagenstelsel meer is, betekent niet direct dat er geen wijzigingen meer doorgevoerd moeten worden op de korte termijn.
7.	AFD Achterhoek	18	32	Wijzigen	De huisvestingsnormen voor scholen moeten beter aansluiten op het aantal vierkante meters dat voor het uitvoeren van passend onderwijs nodig is. De overheidsbekostiging per m ² voor het basisonderwijs moet gelijk worden getrokken met de bekostiging van het speciale basisonderwijs.	Deze vergoeding is nu soms hoger voor het SBO dan het BO. Dit terwijl in het BO een deel van de leerlingen wordt opgenomen die anders op het SBO terecht komen. Op deze manier wordt gestimuleerd dat het basisonderwijs een deel van deze leerlingen blijft opnemen.	OVERNEMEN Het voorstel sluit aan bij de opmerking in het concept dat de normen voor huisvesting herijkt moeten worden. Het geeft enkel een concretisering. Hoewel het niet altijd verstandig is om zo concreet te worden, lijkt het ons hier geen bezwaar. Het past helemaal bij de bedoeling van de tekst.
8.	PKV Rijssen	20	30	Wijzigen	De laatste twee woorden 'herijkt worden' vervangen door 'moeten voldoende zijn om duurzame huisvesting mogelijk te maken'.	Herijkt is niet concreet genoeg.	OVERNEMEN
9.	PKV Rijssen	22	16-19	Wijzigen	Veranderen in 'Het is belangrijk dat jongvolwassenen zonder grote schuld hun maatschappelijke carrière en/of gezin starten. Het leenstelsel voor lage- en middeninkomens vervangen we door een gift, onder voorwaarden, als basisbeurs.'	Zin loopt niet en moet begrijpelijker geformuleerd worden.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'Ook voor middeninkomens moet er door middel van royale uitbreiding van de aanvullende beurs weer een basisbeurs als gift komen, zodat studenten minder financiële stress ondervinden.' De tekst van het voorgestelde amendement is naar ons oordeel niet veel duidelijker dan het origineel. Wel stellen we voor de onduidelijke

							tweede zin (regel 17-19) aan te passen.
10.	SGP-jongeren	22	19	Toevoegen	Het is onwenselijk dat een schuldengeneratie opgroeit. Studenten die onder het huidige leenstelsel vallen, moeten daarom bij invoering van een ruimhartiger stelsel worden gecompenseerd.	Binnen het huidige leenstelsel bouwen studenten grote schulden op door hun studie. Deze schulden belemmeren hen bij het kopen van een huis en het stichten van een gezin. Gezien het standpunt van de SGP in punt 96 en de standpunten van andere politieke partijen lijkt het aannemelijk dat er in de toekomst wijzigingen in het huidige stelsel zullen worden doorgevoerd. Wanneer dit gebeurt ontstaat er een 'schuldengeneratie'. Dit betreft studenten die onder het leenstelsel hebben gestudeerd, maar geen versoepeling of afschaffing meer meemaken. Het kan niet zo zijn dat deze generatie met een grote schuldenlast de arbeidsmarkt op gaat, terwijl generaties voor en na hen geen of minder schulden hebben.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) Het is inderdaad niet de bedoeling dat een generatie tussen wal en schip valt. Daarom is het goed om bij een wijziging van het leenstelsel ook te kijken naar een tegemoetkoming voor deze groep. Een volledige compensatie kan niet aan de orde zijn, omdat de hoogte van de studieschuld in hoge mate ook afhankelijk kan zijn van persoonlijke keuzes (zoals beleggen of, zoals uit onderzoek bleek, het niet aanvragen van de aanvullende beurs).
11.	PKV Deventer	23	1	Weglaten	Tekst 'Nederlandse diploma's moeten niet worden uitgereikt aan studenten die een opleiding voor een groot deel in het buitenland volgen, omdat de mogelijkheid om toe te zien op de kwaliteit daar beperkt is.'	Als geen Nederlands diploma uitgereikt kan worden aan deze studenten, zou dat de mogelijkheden voor afstandsonderwijs of voor internationale samenwerking ernstig beperken. De NVAO ziet toe op de kwaliteit van opleidingen in het hoger onderwijs en verleent accreditaties. Die accreditaties worden alleen verleend na een grondige kwaliteitstoets. Veel kwaliteitsafspraken worden op Europees niveau gemaakt, zoals in het Bologna proces waarbij de verantwoordelijke ministers van 48 Europese landen samenkomen. Voor sommige beroepen en vakgebieden is internationale ervaring erg belangrijk. Daarom bestaan ook zogenaamde 'Joint programmes' waarbij studenten een deel van hun studie aan de ene universiteit volgen en een deel aan een universiteit in een ander land. De NVAO werkt bij het vormen van zulke internationale programma's samen met andere kwaliteitsorganisaties die net als de NVAO geregistreerd zijn bij het Europees kwaliteitscontrole register (EQAR). In principe wordt ook altijd op het diploma vermeld in welke vorm het onderwijs gevolgd is. Ons oordeel is dat de mogelijkheden om toe te zien op kwaliteit voldoende zijn en het onnodig beperkend zou zijn voor deze studenten.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'Diploma's moeten niet worden uitgereikt voor opleidingen aan buitenlandse vestigingen van Nederlandse instellingen, aangezien de mogelijkheden voor toezicht daar beperkt blijken. Joint programma's met andere buitenlandse instellingen blijven vanzelfsprekend mogelijk.'
12.	PKV Zwartewaterland	25	1	Toevoegen	Ons land kent een eeuwenoude orgelcultuur, en is daarmee één van de	Veel kerkgebouwen krijgen door afstoting van haar oorspronkelijke karakter, een andere bestemming	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst)

					oudste culturen die we kennen. Deze cultuur staat, mede door de toenemende secularisatie onder grote druk. Wij willen deze bijzondere cultuur met haar 2200 orgelmonumenten in Nederland ook in bescherming nemen en waar mogelijk, activiteiten die hier mee verband houden, steunen.	die geen affiniteit meer biedt met religie. De SGP heeft zich altijd sterk gemaakt voor monumentenzorg. Nu de binding met het christelijk geloof in de samenleving steeds meer verdwijnt, is de SGP 'schatplichtig' voor het opkomen van ons Religieus Erfgoed, waar de orgelcultuur ook deel van uitmaakt.	'Ons land kent een eeuwenoude orgelcultuur met circa 2200 orgelmonumenten, veelal in oude historische kerkgebouwen. De instandhouding van dit unieke culturele erfgoed staat onder druk, mede door de ontkerkelijking. De SGP wil deze cultuurhistorische rijkdom in Nederland ook in bescherming nemen en activiteiten steunen die hieraan bijdragen.'
13.	PKV Rijssen	25	21	Wijzigen	'een aandachtspunt' veranderen in 'vanzelfsprekend'	Een aandachtspunt zegt niets en is te vrijblijvend.	OVERNEMEN
14.	PKV Rijssen	25	37	Wijzigen	Schadelijke media uitingen, waaronder reclame voor overspel, worden verboden.	Er wordt veel in de wensende zin gesproken. Dit is een verkiezingsprogramma dus het mag best ambitieus. Op grond van het 7 ^e gebod en diverse andere voorbeelden in de Bijbel zijn wij tegen schadelijke reclame uitlatingen waaronder die voor overspel. Dit moet verboden worden.	OVERNEMEN
15.	SGP-jongeren	26	9	Toevoegen	Om deze reden dient de televisiezender NPO 3 te verdwijnen.	Op dit moment manifesteert het amusementsgehalte van de publieke omroep zich het meest nadrukkelijk op NPO 3. Denk hierbij aan (dure) reisprogramma's, zoals 3 op Reis, en bekende amusementsprogramma's als First Dates en Beste Zangers. In lijn met het kernachtiger maken van de publieke omroep, kan er prima een televisiezender verdwijnen. De overgebleven zenders kunnen zich dan richten op inhoudelijke programma's met hoge maatschappelijke waarde.	OVERNEMEN Gaat waarschijnlijk al gebeuren.
16.	PKV Rijssen	26	24	Wijzigen	Punt 137: Er is een helder wettelijk kader nodig voor het verbod van alle vormen van schadelijke reclame, waaronder tabak, alcohol en porno.	Een helder wettelijk kader kan ook inhouden dat deze reclames gelegaliseerd worden. Dit willen we niet. Daarom een verbod op deze reclames.	OVERNEMEN
17.	PKV Rijssen	26	26-28	Wijzigen	Punt 138: Op grond van de Bijbel (het 7 ^e gebod) zijn wij tegen porno voor zowel minderjarigen als volwassenen. Dit moet verboden worden.	Er wordt veel in de wensende zin gesproken. Dit is een verkiezingsprogramma dus het mag best ambitieus. Op grond van het 7 ^e gebod en diverse andere voorbeelden in de Bijbel zijn wij tegen porno. Dit moet verboden worden.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'De SGP is voor een verbod op de productie, distributie en het bezit van porno, op grond van Bijbelse waarden en normen. Pornoverslaving is een wijdverbreid maatschappelijk probleem en vraagt om een effectieve aanpak. Om het verslavingsrisico in te dammen moet - zolang er nog geen verbod van kracht is - op z'n minst de

							<p>huidige leeftijdsgrens in de wet van 16 naar 18 jaar worden verhoogd.'</p> <p>Toelichting: Het amendement geeft aanleiding om de tekst van het verkiezingsprogramma te verduidelijken omtrent het eigenlijke doel dat de SGP voor ogen staat.</p>
18.	PKV Uddel	30	2	Toevoegen	<p>Er dient te worden toegewerkt naar een beter onderbouwd basispakket. Daarvoor is grootschalig en permanent onderzoek nodig naar welke behandelingen, geneesmiddelen en technologieën wel of geen meerwaarde hebben voor de patiënt en tegen welke kosten. Het leveren van zinnige zorg blijft uitgangspunt. Ook dient zeer zorgvuldig toezicht gehouden worden op de DBC's. Behandelingen die niet uitgevoerd worden en geneesmiddelen die niet toegepast worden dienen altijd buitengesloten te worden en niet in rekening gebracht te worden.</p>	<p>Veel zorgkosten worden bepaald door DBC's. Het blijkt echter als facturen opgevraagd worden, er codes op staan welke helemaal niet gebruikt zijn. Men gaat ervan uit dat patiënten die bepaalde klachten hebben, een heel draaiboek met controles en onderzoeken moeten doorlopen. Die worden allemaal opgegeven en gefactureerd. Terwijl vaak veel van deze onderzoeken, controles en soms operaties helemaal niet uitgevoerd zijn. Zeker voor gemoedsbezwaarden betekent dat enorm hoge facturen, die onterecht zijn.</p>	OVERNEMEN
19.	PKV Rijssen	31	18	Weglaten	'zoveel mogelijk en'	<p>Zoveel mogelijk is niet concreet genoeg. Winsten en zorggeld in de zorg komen uit publieke financiering en horen niet als dividend uitgekeerd te worden. Daarom moeten zorggeld en winsten aantoonbaar aan directe zorg en ondersteuning worden besteed.</p>	<p>ONTRADEN</p> <p>De SGP is niet voor een generiek verbod op winstuitkering in de zorg (het kan juist ook innovatie stimuleren) maar wel voor normering daarvan. Excessieve uitkeringen en ondoelmatig gebruik van zorggeld moet worden voorkomen.</p>
20.	AFD Goes	34	26-29	Toevoegen onder punt 'Overgewicht'	<p>Wat ons betreft wordt het thema "overgewicht" vervangen door het woord "leefstijl" en wordt dit als laatste thema geplaatst onder het punt Preventie.</p> <p>Tekstvoorstel: (extra regel) De SGP wil gezonde voeding stimuleren. Daar waar mogelijk wordt het gebruik van kunstmatige toevoegingen en zout terug gedrongen bij de productie van voeding. Zowel in de levensmiddelenindustrie als bij instellingen die maaltijden verzorgen</p>	<p>In de inleidende tekst wordt gezonde voeding wel benoemd, maar niet concreet uitgewerkt. Denk hierbij aan productie van maaltijden in instellingen zoals ziekenhuizen, verpleeghuizen en grote productiekeukens. In de kinderopvang bv. worden maaltijden aan kinderen verstrekt die vol zitten allerlei kunstmatige toevoegingen waarvan je liever niet ziet dat ze deze via voeding binnenkrijgen. Dit geldt overigens ook voor onze ouderen en zieken. Gezonde, verse voeding stimuleert de algehele gezondheid van iedereen!</p>	<p>OVERNEMEN</p> <p>Dit amendement vraagt om drie zaken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wijzigen van de titel van deze paragraaf van 'overgewicht' in 'leefstijl' 2) verplaatsen van de betreffende alinea zodat dit het laatste thema wordt in de paragraaf 'Preventie'. 3) tekst van punt 184 wijzigen zodat dit komt te luiden: "Er worden afspraken gemaakt met de levensmiddelenindustrie en maaltijd-producerende bedrijven en

					<p>voor hun cliënten. Het gebruik van gezonde, verse en seizoensgebonden producten wordt gestimuleerd en het gebruik van ongezonde producten en kunstmatige toevoegingen worden ontmoedigd.</p> <p>Of (voorkeur)</p> <p>Er worden afspraken gemaakt met de levensmiddelenindustrie en maaltijd-producerende bedrijven en instellingen over het maximum zoutgehalte en het toevoegen van kunstmatige toevoegingen voor in Nederland geproduceerd voedsel. Tegelijkertijd worden er afspraken gemaakt over het gebruik van gezonde, verse, lokale en seizoensgebonden producten bij de productie van voeding. Een vermindering van de zoutconsumptie, kunstmatige toevoegingen en het gebruik van gezonde ingrediënten leidt tot een betere gezondheid!</p>	<p>Voor de juiste uitgangspunten zie http://professionals.dutch-cuisine.nl/programma/</p>	<p>instellingen over het maximum zoutgehalte en het toevoegen van kunstmatige toevoegingen voor in Nederland geproduceerd voedsel. Tegelijkertijd worden er afspraken gemaakt over het gebruik van gezonde, verse, lokale en seizoensgebonden producten bij de productie van voeding. Een vermindering van de zoutconsumptie, kunstmatige toevoegingen en het gebruik van gezonde ingrediënten leidt tot een betere gezondheid!”</p>
21.	PKV Rijssen	36	5	Toevoegen	<p>Na ‘taak’ de woorden ‘en de middelen’ Dan begint de zin als volgt. ‘Gemeenten krijgen de taak en de middelen om valpreventieprogramma’s enz.’</p>	<p>Gemeenten krijgen veel extra taken, maar niet voldoende middelen. Meer taken moet ook betekenen meer middelen.</p>	OVERNEMEN
22.	AFD Leusden	38	25	Toevoegen	<p>Het moet mogelijk worden voor familie, mantelzorgers en hulpverleners om eerder actie te nemen bij beginnende dementie/psychische aandoeningen.</p>	<p>De periode tot het moment van ingrijpen duurt vaak lang, onder andere omdat de persoon lang in een ontkenningsfase zit en daardoor wilsbekwaam kan blijven. Dit brengt risico's voor de patiënt en een lange zorgvolle periode voor familie en mantelzorgers met zich mee.</p>	OVERNEMEN
23.	PKV Deventer	41	7	Toevoegen	<p>Het bestrijden en voorkomen van antibioticaresistente infecties vereist dat zoveel mogelijk nieuwe antibiotica ontwikkeld worden en dat die zo weinig mogelijk voorgeschreven worden. Om de ontwikkeling van nieuwe antibiotica te stimuleren, wordt onderzocht of fabrikanten een vergoeding kunnen krijgen wanneer hun antibioticum als reserve gehouden wordt.</p>	<p>Resistentie van bacteriën tegen bestaande antibiotica is een groeiend probleem. Tegelijk wordt het financieel steeds minder aantrekkelijk voor farmaceuten om nieuwe antibiotica te ontwikkelen vanwege de regels rondom het voorschrijven van antibiotica. De meest krachtige breedspectrum antibiotica moeten achter de hand gehouden worden voor het geval andere antibiotica niet werken en worden daarom zo min mogelijk voorgeschreven. Om de ontwikkelingskosten terug te verdienen, is het voor de fabrikant belangrijk dat een antibioticum juist zo vaak mogelijk voorgeschreven wordt. Het</p>	OVERNEMEN

						gevaar is dat er steeds vaker geen werkend antibioticum voor patiënten zal zijn, waardoor een normaliter onschuldige infectie al dodelijk kan zijn. Het voorgestelde punt dient om deze situatie te doorbreken.	
24.	PKV Uddel	42	21		Door de jaren is er bezuinigd op de capaciteit van de ziekenhuiszorg, waardoor de benodigde, dagelijkse beschikbaarheid van de ziekenhuiszorg tot een minimum werd beperkt. Door de coronacrisis bleek dat de uitgekilde ziekenhuiszorg een grootschalige en langdurige infectieziekte niet zonder kunst- en vliegwerk (denk aan overplaatsingen naar Duitse ziekenhuizen) aankon en allerlei noodvoorzieningen getroffen moesten worden. Tevens wordt hieraan gekoppeld de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR). Er moet onderzoek gedaan worden naar hoeveel geld beschikbaar moet komen voor crisissituaties en het daarop voorbereid zijn.	Er is geen onderzoek naar oorzaken nodig. Niet alleen in de ziekenhuiszorg, maar ook in andere sectoren is bezuinigd omdat de normale dagelijkse processen redelijk/goed verliepen. Denk bij andere sectoren aan defensie, brandweer en politie. Bezuinigingen hebben geleid tot minder ziekenhuizen, minder operationele, goed opgeleide en geoefende militairen, minder brandweerkazernes, minder tankautosputten, minder vrijwillige brandweermensen, minder politiestations en relatief meer overhead. Tevens is ervan uit de maatschappelijke en bestuurlijke hoek weinig democratische controle/verantwoording op de ziekenhuiszorg.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'Tijdens de coronacrisis ontstond grote druk op de capaciteit van ziekenhuiszorg, zoals de SEH en intensive care. De SGP wil een onafhankelijk onderzoek naar de toegankelijkheid en beschikbaarheid van cruciale zorgvoorzieningen en de keuzes die hieromtrent in het verleden zijn gemaakt, maar ook om te bezien waar er niet genoeg 'vet op de botten' zit om crisissituaties aan te kunnen en hoeveel middelen beschikbaar moeten worden gesteld om een dergelijke crisis aan te kunnen.'
25.	PKV Uddel	43	1	Toevoegen	Huisartsen hebben de afgelopen jaren de consequenties ervaren van de wachtlijsten voor verpleeghuizen en in de ggz en jeugdzorg. Zij moeten voor méér kwetsbare mensen zorgen en de zorgvraag wordt intensiever. Het aanpakken van problemen in andere zorgsectoren kan de druk op de huisartsen verlichten. Tegelijkertijd is het nodig om huisartsen meer tijd en ruimte te geven voor de hulp aan kwetsbare cliënten. De tarieven voor huisartsen die zij krijgen per patiënt dienen omlaag te gaan en de tarieven voor visites en consulten omhoog.	Huisartsen krijgen voor elke patiënt per kwartaal een bedrag. Dat ligt ongeveer tussen de € 16 en € 45. Dat is een heel mooi bedrag. Daarnaast krijgen ze een vergoeding per consult of visite. Deze tarieven zijn laag. Als we dit omdraaien, dus vast tarief omlaag en werktarief omhoog, worden ze gestimuleerd om meer zelf te doen. Nu kan men al gauw aangeven, bel maar een ambulance, want het levert ze toch niet veel op als ze zelf de patiënt behandelen.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'Er moet worden onderzocht hoe de wijze van bekostiging van de huisartsenzorg er toe kan leiden dat doorverwijzing zoveel mogelijk kan worden voorkomen en eenvoudige behandelingen daadwerkelijk in de eerste lijn plaatsvinden.' De werkdruk voor huisartsen is hoog. Het is de vraag of je huisartsen kunt verwijten dat zij de problemen niet kunnen oplossen van mensen die eigenlijk een GGZ-behandeling of verpleeghuisopname nodig hebben. Wat in de laatste regel van de toelichting wordt gesteld, zal toch niet in alle gevallen de praktijk zijn.
26.	PKV Barneveld	44	27	Toevoegen	Er wordt (door meerdere onderzoeksteams) onderzoek gedaan naar de oorzaken van de gestegen	Als we alleen de 'gevolgen' beetpakken, dan is het soms 'dweilen met de kraan open'. We moeten de oorzaken in beeld hebben en die aanpakken. De	OVERNEMEN Er wordt op dit moment landelijk en vrijwel in alle regio's onderzoek

					jeugdzorg zodat we niet langer alleen de gevolgen zien van gestegen jeugdzorg, maar vooral de oorzaken, zodat er een gerichte aanpak kan komen om de oorzaken aan te pakken.	reden dat we meerdere onderzoeksteams willen is omdat er regionale verschillen kunnen zijn in oorzaken en dat we willen voorkomen dat oorzaken buiten beeld blijven.	gedaan naar de oorzaken van de gestegen vraag naar jeugdhulp, dit amendement is hiermee in lijn.
27.	PKV Rijssen	48	3-5	Weglaten	Dankzij de medische ontwikkelingen kunnen kinderen die te vroeg geboren worden met goede zorg in leven blijven. De 24-wekengrens die in Nederland wordt gehanteerd, is daarmee achterhaald.	In dit onderdeel lopen ons inziens twee zaken door elkaar. De wekengrens voor abortussen naar beneden bijstellen is voor de SGP ook <u>niet</u> acceptabel. Wij zijn nml. tegen abortus, ongeacht het aantal weken zwangerschap. Daarom moet die zinsnede er uit. Als er bijv. 18 weken komt te staan, suggereert dat dat wij het als SGP met die grens wel eens zijn en dat is absoluut niet het geval.	ONTRADEN In punt 280 staat duidelijk dat de SGP de huidige 'Abortuswet' wil afschaffen. Zolang deze wet echter nog niet is afgeschaft, is het wel degelijk ethisch verantwoord om voorstellen te doen die de huidige, veel te ruime of liberale abortuspraktijk, indammen. Kritiek op de 24-wekengrens wordt door vele medisch deskundigen gedeeld.
28.	AFD Rotterdam AFD Leiden- Leiderdorp e.o.	48	5	Toevoegen	Een aanzienlijke beperking van de abortustermijn zal het abortustoerisme verminderen en zal ook niet langer abortus op basis van het geslacht van het ongeboren kind faciliteren. Hiervan zijn met name ongeboren meisjes het slachtoffer.	De negatieve gevolgen van de absurd lange abortustermijn zoals Nederland die al bijna 40 jaar hanteert, moeten duidelijk worden benoemd, al was het maar om ook de feministische voorstanders van zogenoemde vrouwenrechten aan het denken te zetten. De ernstige gevolgen moeten ook duidelijk zijn voor de moeder die geen moeder wordt.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) Alleen de eerste zin toevoegen: 'Een aanzienlijke beperking van de abortustermijn zal het abortustoerisme verminderen.' De relatie tussen de beperking van de abortustermijn en abortus op grond van geslacht is discutabel. Daarom het voorstel om het laatste gedeelte van de voorgestelde toevoeging ('en zal ook niet langer abortus op basis van het geslacht van het ongeboren kind faciliteren. Hiervan zijn met name ongeboren meisjes het slachtoffer.') niet over te nemen.
29.	PKV Rijssen	48	8-11	Wijzigen	De SGP is tegen abortus en daarom mogen abortusklinieken geen overheidssubsidies meer ontvangen.	We zijn als SGP tegen abortus en pleiten er dus voor om de Abortuswet af te schaffen. Daarnaast zijn we als SGP tegen het verstrekken van allerlei overheidssubsidies. Daarom moet het subsidiëren van abortus per direct worden stopgezet. Als dit niet haalbaar blijkt, dan moet alles in het werk worden gesteld om de subsidies te verlagen. Ons inziens sluit dit beter aan bij de doelstelling van de SGP. Het mag best wat scherper ingezet worden.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'De SGP is tegen abortus en daarom mogen abortusklinieken geen overheidssubsidies meer ontvangen. Zolang abortusklinieken nog overheidssubsidies ontvangen, moet de manier waarop abortusklinieken deze subsidies besteden scherp worden gecontroleerd. De bekostiging wordt zo ingericht dat er geen prikkels bestaan om extra te verdienen aan meer abortussen. De Nederlandse

							Zorgautoriteit wordt aangewezen als toezichthouder.’ Uit het geheel van de paragraaf medische ethiek wordt meermaals duidelijk dat de SGP de Abortuswet wil afschaffen. Zie bijv. punt 280 en punt 282. Dit heeft uiteraard consequenties voor hun subsidie, die wordt dan stopgezet. Punt 283 beoogt echter om gegeven de realiteit dat er abortussen in Nederland abortussen plaatsvinden, de wijze waarop dit gebeurt streng te controleren.
30.	PKV Barneveld	49	1	Wijzigen	Als klinieken hier niet aan meewerken moet dit de consequentie hebben dat de subsidie wordt afgebouwd.	Een consequentie moet een echte consequentie zijn, dus niet een ‘slappe’ consequentie van bijvoorbeeld 5% korting, maar een veel hoger percentage zodat de keuze om mee te werken aan onderzoek veel meer vanzelfsprekend wordt.	OVERNEMEN ‘Dat sommige klinieken dit weigeren is ronduit onacceptabel en moet de consequentie hebben dat de subsidie wordt afgebouwd.’
31.	PKV Rijssen	54	15-18	Weglaten	Het lijden van ongeneeslijk zieke kinderen kan hartverscheurend zijn voor de ouders, familie en vrienden. De SGP wil daarom fors investeren in de palliatieve zorg voor kinderen.	De laatste zin op regel 17-18 doet ons inziens afbreuk aan het eerste deel van dit onderdeel. We willen juist fors investeren in zorg voor kinderen. Daarom moeten we nu niet iets gaan noemen over levensbeëindiging van kinderen tussen 1 en 12 jaar. Deze zin kan ook de suggestie opwekken dat met goede argumenten de SGP toch voor zo’n regeling zou kunnen zijn en dat is absoluut niet het geval.	ONTRADEN Met de zinsnede ‘Een regeling voor levensbeëindiging van kinderen tussen de 1 en 12 jaar acht de SGP geen begaanbare weg.’ is juist bedoeld om duidelijk aan te geven dat de SGP niet voor zo’n regeling is. Dit zal richting een nieuwe regeringsperiode /kabinetsonderhandeling een belangrijk discussiepunt worden, daarom is het goed dat iedereen weet hoe de SGP hierin staat.
32.	PKV Rijssen	58	26-27	Toevoegen	De SGP is tegen vaccinatiedwang, in welke vorm dan ook. Met een (indirecte) vaccinatieplicht dringt de overheid op een oneigenlijke wijze binnen in de persoonlijke levenssfeer van mensen. Niet gevaccineerde mensen mogen hiervan op geen enkele wijze hinder van ondervinden in het maatschappelijk verkeer.	We moeten er als SGP voor waken dat niet gevaccineerde mensen straks worden belet om bijv. met het openbaar vervoer te reizen, musea en overheidsgebouwen e.d. te bezoeken. Dit moet in de meeste ruime zin worden gezien. Dit zal nml. leiden tot een tweedeling in de maatschappij. Met name het woord ‘indirect’ is hierin van belang.	OVERNEMEN
33.	AFD Rotterdam	58	28-30	Wijzigen	380. Dit geldt ook bij de bestrijding van het coronavirus. De SGP vindt dat niemand mag worden gedwongen of gedrongen om gebruik te maken van	Dit amendement beoogt een precisering van de tekst. Andere maatregelen, zoals het 1,5 meter afstand houden of het dragen van een mondkapje, kunnen immers wel verplicht worden gesteld (zelfs	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) ‘Dit geldt ook bij de bestrijding van het coronavirus. De SGP vindt dat niemand mag worden gedwongen of

					<p>middelen die de verspreiding van corona beogen tegen te gaan, <u>waarbij sprake is van aantasting van de lichamelijke integriteit of mogelijke inbreuk op iemands privacy</u> - zoals een app, medische behandeling of <u>inenting met een vaccin</u>. Het afdwingen van vaccinatie is des te meer misplaatst als er andere werkzame middelen zijn (zoals hydroxychloroquine en ivermectine, beide in combinatie met zink). De SGP bepleit extra inzet voor de ontwikkeling van geneesmiddelen anders dan vaccins.</p>	<p>als de effectiviteit wetenschappelijk niet bewezen is!) omdat die niet raken aan de lichamelijke integriteit of een inbreuk op privacy mogelijk maken. Verder is de inzet op het ontwikkelen van vaccins te eenzijdig; in de toekomst zijn nieuwe pandemieën te verwachten. Daarom is de ontwikkeling van geneesmiddelen met een bredere werking ook gewenst.</p>	<p>gedrongen om gebruik te maken van middelen die de verspreiding van corona beogen tegen te gaan, <u>waarbij sprake is van aantasting van de lichamelijke integriteit of mogelijke inbreuk op iemands privacy</u> - zoals een app, medische behandeling of <u>inenting met een vaccin</u>. De SGP bepleit extra inzet voor de ontwikkeling van geneesmiddelen anders dan vaccins.'</p> <p>Het amendement is een mooie aanscherping van de tekst, maar het noemen van specifieke middelen doet afbreuk aan het argument.</p>
34.	AFD Rotterdam	58	33	Toevoegen	<p>Gelet op het respect voor de vrijheid van het gezin en het gezag van ouders vindt de SGP het ongewenst dat minderjarige kinderen buiten hun ouders om worden beïnvloed (door o.a. de overheid, media, GGD's) over vaccinatie. Dit kan in gezinnen zeer grote, voor ouders onhanteerbare dilemma's veroorzaken.</p>	<p>De vrijheid van gezinnen staat op het spel wanneer de overheid achter de voordeur een bepaalde zienswijze over vaccinaties direct of indirect opdringt, wat immers in strijd is met belangrijke grondrechten, zoals neergelegd in de artikelen 6 en 11 van de Grondwet.</p>	<p>OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'Gelet op het respect voor de vrijheid van het gezin en het gezag van ouders zou de SGP het ongewenst vinden als de overheid minderjarige kinderen buiten hun ouders om informatie verstrekt over vaccinaties.'</p> <p>Het amendement onderstreept terecht de vrijheid die ouders hebben om zelf keuzes te maken inzake vaccinatie. Een soberder tekst is echter verkieslijker, omdat bijvoorbeeld ongewenste beïnvloeding door media lastig te handhaven is.</p>
35.	AFD Rotterdam	60	6/7	Toevoegen	<p>383A. De capaciteit van de basispolitie moet worden vergroot, niet alleen door uitbreiding met tenminste 500 fte agenten, maar ook door anderen (bijvoorbeeld boa's) vaker in te zetten voor bijvoorbeeld het verlenen van noodhulp en praktische assistentie.</p>	<p>Voor bijvoorbeeld surveillance op het internet heeft de basispolitie dringend extra personeel nodig. Daarnaast worden politiemedewerkers in de praktijk van alledag te vaak ingezet voor hulpverlening, wat ten koste gaat van de politiecapaciteit - en dus van onze veiligheid.</p>	<p>ONTRADEN Dit amendement is overbodig. De inzet van BOA's en vrijwilligers ten behoeve van het verlichten van de werkdruk komt in punt 391 en 392 ook al tot uitdrukking.</p>
36.	PKV Barneveld	60	34	Toevoegen	<p>En handhaven. Organisatoren van evenementen die om (grote) politie inzet vragen moeten daar financieel aan bijdragen.</p>	<p>Sommige (grote) evenementen hebben helaas een aanzuigende werking op relschoppers, denk bijvoorbeeld aan sommige voetbalwedstrijden. Een organisator van zo'n evenement is daarom verplicht om aan de overheid een bijdrage te</p>	<p>OVERNEMEN</p>

						betalen ter compensatie van de bovennormale politie inzet bij zo'n evenement.	
37.	SGP-jongeren	61	11	Toevoegen na 'agenten'	...en journalisten	In toenemende mate is er sprake van geweld tegen journalisten. Deels ligt de oorzaak besloten in een groeiende mate van wantrouwen tegen gevestigde media. Ondanks dat kritiek op media zeker moet worden kunnen geuit, dient geweld keihard te worden aangepakt. Immers, in een land waar journalisten niet meer veilig hun werk kunnen doen, komt de persvrijheid onder hevige druk te staan.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'Datzelfde geldt voor geweld tegen journalisten.' Toevoegen op pagina 63, punt 417. Dit punt ziet op de bescherming van hulpverleners. Als gevolg van geweld tegen hulpverleners gelden strafverzwarende omstandigheden. Journalisten vallen niet onder 'hulpverleners', maar genieten wel persvrijheid. Dit wordt echter niet met dit punt beoogd. Om journalisten gelijk te stellen met de in dit punt genoemde hulpverleners gaat een stap te ver.
38.	PKV Ridderkerk	62	22-24	Wijzigen	De tweede volzin van punt 406 komt als volgt te luiden: <i>Voor het OM moeten stringente, vastomlijnde en openbare richtlijnen vastgesteld worden met betrekking tot de te vorderen vrijheidsstraffen, waarin hogere straffen staan dan thans te doen gebruikelijk.</i>	In punt 406 uit het concept verkiezingsprogramma wordt gesteld dat de rechter te vaak een voorwaardelijke straf en/of een taakstraf oplegt. Volgens de tweede volzin moet 'dit regime' worden aangescherpt, zeker bij daders die iedere keer weer de fout ingaan, ook al betreft het kleinere delicten. Uit de tweede volzin blijkt niet hoe dit regime moet worden aangescherpt. Indien de bedoeling van dit artikel is om te komen tot minimumstraffen, dan zou het aanbeveling verdienen om dit expliciet te vermelden. Overigens is de kiesvereniging Ridderkerk geen voorstander van minimumstraffen, omdat deze ten onrechte afbreuk doen aan de rechterlijke vrijheid. Het is in een rechtsstaat immers de rechter en niet de wetgever die beslist welke straf in individuele gevallen dient te worden opgelegd. Bij strafoplegging dient altijd rekening te worden gehouden met de bijzondere omstandigheden van het geval, ook die niet te voorzien zijn bij de invoering van generieke minimumstraffen. Om het doel te bereiken dat wordt beoogd met punt 406 (en waar de kiesvereniging Ridderkerk ook achterstaat), namelijk het opleggen van zwaardere straffen, kan de oplossing beter worden gezocht in aanscherping van de strafvorderingsrichtlijnen die binnen het OM	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'Bij strafoplegging dient altijd rekening te worden gehouden met de bijzondere omstandigheden van het geval.' Het amendement maakt duidelijk wat bedoeld wordt met strengere straffen en laat ook zien hoe dit bewerkstelligd dient te worden. De richtlijnen moeten echter niet 'stringent' zijn. Dit doet geen recht aan de in de toelichting genoemde rechterlijke vrijheid en/of vrijheid van de Officier van Justitie.

						<p>geldend, waarin hogere straffen kunnen worden opgenomen dan thans te doen gebruikelijk. De rechter wijkt slechts gemotiveerd af van conform deze richtlijnen gevorderde straffen en behoudt tegelijkertijd de mogelijkheid om met de omstandigheden van het geval rekening te houden. Het komt de kiesvereniging Ridderkerk voor dat dit een zuiverder manier is om strafoplegging door de rechter te beïnvloeden.</p>	
39.	PKV Ridderkerk	62	Na 27	Toevoegen	<p>Na punt 407 wordt een nieuw punt ingevoegd, luidend: <i>Het primaat van de behandeling van strafzaken moet bij de Rechtspraak blijven liggen. Steeds verdere uitbreiding van het aantal zaken dat door een OM-strafbeschikking wordt afgedaan (al dan niet met OM-hoorzittingen) is onwenselijk.</i></p>	<p>De laatste jaren is er een grote toename van het aantal zaken dat door het OM middels een strafbeschikking wordt afgedaan. Dit is een onwenselijke ontwikkeling omdat er bij behandeling door het OM veel minder rechtsbescherming bestaat dan bij behandeling door een rechter. In dat licht wordt ook gewezen op de kritische bijdrage van F. van Tulder in Ars Aequi, waaruit blijkt dat de OM-strafbeschikking niet zonder meer leidt tot minder zaken bij de rechter (F. van Tulder, "Reactie op Otte, Het Openbaar Ministerie en de strafbeschikking. De voortdurende ontlasting van de rechtspraak", Ars Aequi, maart 2019, p.182-185). De procureur-generaal bij de Hoge Raad heeft aangekondigd met eigen onderzoek naar de strafbeschikking te komen. De resultaten van dit onderzoek moeten in de (toekomstige) standpuntbepaling van de SGP zwaar wegen.</p>	<p>ONTRADEN De druk op rechtbanken is al te groot. Eenvoudige strafbeschikkingen kunnen prima door het OM worden afgedaan. Indien een verdachte het oneens is met de strafbeschikking staat verzet open. Wanneer alle eenvoudige strafbeschikkingen door de Rechtspraak worden afgedaan zullen andere belangrijke zaken te lang op de plank blijven liggen.</p>
40.	PKV Ridderkerk	63	Na 11	Weglaten	<p>In punt 413 wordt in de tweede volzin de zinsnede 'tenzij het belang van het slachtoffer zich hiertegen verzet' geschrapt.</p>	<p>Uit het recht op eerlijk proces, de fundamentele eisen van een behoorlijk proces en jurisprudentie (zie bijv. EHRM 14 februari 2017, 30749/12, Hokkeling vs. Nederland) volgt dat een verdachte het recht heeft om aanwezig te zijn bij de behandeling van zijn eigen zaak ter terechtzitting. De tekst van punt 413 kan echter zo worden uitgelegd als zou een verdachte niet bij zijn strafzaak aanwezig mogen zijn als het belang van het slachtoffer dat vergt. Aangezien dit op gespannen voet staat met het hiervoor genoemde fundamentele recht van de verdachte, wordt voorgesteld de genoemde zinsnede te schrappen. Overigens worden veel verdachten in het huidige regime bij verstek veroordeeld. Bij een verschijningsplicht zullen er veel minder zaken op één zitting afgedaan kunnen worden. Het onbedoelde effect daarvan is dat de Rechtspraak</p>	<p>ONTRADEN Uit de jurisprudentie van het EHRM volgt dat een verdachte <u>het recht</u> heeft om aanwezig te zijn bij de behandeling van zijn eigen zaak ter terechtzitting. Met het voorstel voor een verschijningsplicht wordt niet afgedaan aan dit recht. Het recht blijft bestaan, maar er zal geen <u>verschijningsplicht</u> zijn indien het belang van het slachtoffer zich hiertegen verzet.</p>

						<p>veel extra rechters zal moeten aannemen om hetzelfde aantal zaken af te doen. Daarvoor zal het budget van de Rechtspraak enorm moeten toenemen. Tegelijkertijd heeft de rechter nu al, als dit naar zijn oordeel noodzakelijk is, de bevoegdheid om te gelasten dat de verdachte ter terechtzitting verschijnt. Gelet hierop geeft de kiesvereniging Ridderkerk in overweging om te onderzoeken of de kosten van deze maatregel opwegen tegen de maatschappelijke baten.</p>	
41.	PKV Ridderkerk	63	12-15	Wijzigen	<p><i>Slachtoffers en nabestaanden kunnen in strafzaken hun mening kenbaar kunnen maken over de op te leggen straf of maatregel, maar zouden dat ook moeten kunnen als de maatregel op een later moment wordt aangepast.</i></p>	<p>Punt 414 bevat vermoedelijk een fout. Sinds juli 2016 is het al zo dat verdachten bij een categorie (zwaardere) delicten hun mening kenbaar mogen maken als het gaat over de op te leggen straf of maatregel. Waarschijnlijk wordt beoogd ook mogelijk te maken dat slachtoffers spreekrecht krijgen bij aanpassing van de (bijzondere) voorwaarden die aan de veroordeelde zijn opgelegd. Een alternatieve lezing van punt 414 zou kunnen zijn dat het aantal delicten waarbij aan slachtoffers spreekrecht toekomt, uitgebreid zou dienen te worden. Aangezien aan slachtoffers van de meest ingrijpende delicten al spreekrecht toekomt, lijkt deze lezing van het concept verkiezingsprogramma noch de waarschijnlijkste noch de wenselijkste te zijn.</p>	<p>ONTRADEN Contact-of gebiedsverboden worden expliciet genoemd in punt 414 omdat deze straffen ook kunnen worden opgelegd indien het gaat om een misdrijf met een maximale gevangenisstraf minder dan 8 jaar. Op dit moment heeft een slachtoffer spreekrecht bij misdrijven waarvoor de dader een gevangenisstraf kan krijgen van 8 jaar of meer en bij een aantal andere misdrijven zoals seksuele misdrijven, stalking, bedreiging en een verkeersongeval met ernstig lichamelijke letsel of overlijden tot gevolg. Punt 414 is erop gericht om het slachtoffer ook in strafzaken te laten spreken indien niet aan deze vereisten voldaan is. Tevens biedt punt 414 de mogelijkheid voor het slachtoffer om te spreken als de maatregel op een later moment wordt aangepast.</p>
42.	PKV Ridderkerk	64	Na 3	Toevoegen	<p>De SGP bepleit conjunctuurgevoelige financiering van de strafrechtketen, zodat politie, OM en Rechtspraak niet te maken krijgen met wisselend beleid en wisselende financiering waardoor het uitvoeren van hun wettelijke taken in gevaar komt.</p>	<p>De afgelopen jaren hebben bezuinigingen op de politie, het OM en de Rechtspraak geleid tot een gebrek aan capaciteit, waardoor zaken niet tijdig af konden worden gedaan en bleven liggen. Voor het vertrouwen in de rechtsstaat is dit niet bevorderlijk. Bovendien verliep het repareren van deze bezuinigingen in de strafrechtketen de afgelopen jaren moeizaam, omdat wat afgebroken is niet eenvoudig weer opgebouwd kan worden. Gelet hierop is het aan te bevelen dat de financiering van de strafrechtketen bestendiger en stabiel wordt vormgegeven, zodat de noodzakelijke capaciteit ook in economisch zware</p>	<p>OVERNEMEN</p>

						tijden gewaarborgd blijft. In beide Kamers zijn overigens reeds met steun van de SGP moties aangenomen waarin de regering wordt opgeroepen te onderzoeken hoe de financiering van de strafrechtketen toekomstbestendig kan worden vormgegeven. Het betreft de moties Rosenmöller c.s. (Kamerstukken I, 2019-2020, 35 300 VI, C) en Van Dam c.s. (Kamerstukken II 2019-2020, 35 300 VI, nr. 51).	
43.	PKV Deventer	65	8	Wijzigen	De afschaffing van het bordeelverbod heeft veel ellende veroorzaakt. Er moet een totaalverbod komen op het afnemen van betaalde seks om seksuele uitbuiting en exploitatie van mensen voor seksuele doeleinden effectief tegen te gaan.	Een vaak gebruikt argument om prostitutie te legaliseren of legaal te houden is dat een verbod prostituees de illegaliteit in drijft en daarmee hun veiligheid (nog verder) onder druk zet. Uit ervaring in andere landen blijkt een verbod op het afnemen van betaalde seks veel effectiever. Dit wordt in punt 437 op regel 15 ook gesteld, maar zoals het nu hier staat, lijkt het alsof ook de slachtoffers tot overtreders gemaakt worden. Wanneer het afnemen en niet prostitutie zelf strafbaar gemaakt wordt, neemt de vraag af zonder dat de prostituees in een (nog) kwetsbaarder positie gedreven worden. In de huidige formulering lijkt het voor uitgebuite prostituees niet mogelijk om hulp te zoeken, aangezien ze ook zelf strafbaar zijn. Deze kwetsbare positie zou juist exploitatie in de hand werken.	ONTRADEN De PKV Deventer heeft een punt als het gaat om het strafbaar stellen van de afnemers van betaalde seks en niet de slachtoffers. De tekstuele aanpassing doet echter geen recht aan het strafbaar stellen van de uitbaters en pooiers. Zie hiervoor het preadvies van het volgende amendement. Omdat we voorstellen amendement 44 over te nemen, wordt dit amendement ontraden.
44.	PKV Deventer	65	15	Toevoegen	Het is belangrijk dat zowel prostitutiebezoek als uitbaten strafbaar wordt.	Te vaak zijn de uitbaters uitbuiters. Hoewel het nu toegestaan is om een bordeel te hebben, gaat dat onvermijdelijk samen met indirecte dwang tot seksuele handelingen via werkgeverschap of via constructies waarbij de prostituee huur moet betalen voor haar werkplek die ze alleen met voldoende klanten kan terugverdienen. Bovendien zijn bordelen plaatsen waar meer dan elders de onderwereld en bovenwereld vermengd worden, wat tot ondermijning van de samenleving leidt.	OVERNEMEN Zo worden uitbaters ook bestraft en niet enkel de bezoeker. Het tekstvoorstel beschermt tevens het slachtoffer.
45.	SGP-jongeren	67	26	Toevoegen na 'koerswijziging.'	Een belangrijke wissel die dient te worden omgezet in het immigratiebeleid, is het inzetten op hervestigingsprogramma's als vervanging voor illegale migratie. Door het opvangen van vluchtelingen middels hervestiging, ontstaat er controle en regie op het migratiestelsel. We hebben grip op wie we uitnodigen en hoeveel	Op dit moment ontbreekt het aan sturing op het asielbeleid. Door illegale migratie tegen te gaan, en in te zetten op hervestigingsprogramma's, kan er een effectiever asielsysteem ontstaan waarop meer controle is. Dit vraagt aan de ene kant strengere handhaving van het Schengenverdrag, en aan de andere kant een uitbreiding van het hervestigingsprogramma.	OVERNEMEN

					vluchtelingen we uitnodigen. Dit ontbreekt in het huidige systeem. Bovendien ondermijnen we via hervestiging het verdienmodel van mensensmokkelaars en voorkomen we dat migranten in gammele bootjes de Middellandse Zee oversteken.		
46.	PKV Rijssen	68	23	Wijzigen	Pleit ervoor dat er een speciaal 'crisisteam', als onderdeel van het COA wordt gecreëerd.	Voorkomen moet worden dat er een nieuwe organisatie opgericht wordt die als het goed is de meeste tijd niet actief hoeft te zijn maar wel geld kost door de overhead kosten.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) Zonder verwijzing naar COA. Omdat het ook gaat over IND, DT&V. Dus herformuleren "Pleit ervoor dat er een speciaal 'crisisteam' wordt gecreëerd."
47.	PKV Rijssen	69	32	Toevoegen	Bekeringsverhalen <u>en</u> <u>geaardheidsverhalen</u> van asielzoekers enz.	Aanvullen met geaardheid om een hoge instroom van asielzoekers met een (schijn) geaardheidsverhaal te voorkomen. Nederland is een nogal tolerant en vriendelijk land voor LHBTI. Hier zou misbruik gemaakt van kunnen worden.	ONTRADEN De intentie van de indieners van het amendement is duidelijk, maar staat op gespannen voet met wat er met dit punt wordt beoogd. We willen wegblijven van het koppelen van bekeringsverhalen en 'geaardheidsverhalen'. De SGP vraagt aandacht voor bekeerlingen, en vindt dat de procedures beter moeten voor deze mensen en dat zij beter moeten worden beschermd.
48.	AFD Achterhoek	70	15	Wijzigen	(...) nodig is. Uitgeprocedeerde asielzoekers krijgen tussen het moment van afkeur en de terugkeer naar het land van herkomst recht op de nodige voorzieningen (bed, bad en brood). Op deze manier wordt op een humane manier illegale opvang voorkomen. De overheid moet actief (...).	We zien graag dat in dit hoofdstuk barmhartigheid en naastenliefde wat concreter vorm krijgt in een aantal toegevoegde punten in het verkiezingsprogramma. In onze optiek zit er een te groot verschil tussen de inleiding van dit hoofdstuk en de concrete punten.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) '(...) nodig is. Uitgeprocedeerde asielzoekers die aan hun terugkeer meewerken, kunnen tussen het moment van afkeur en de terugkeer naar het land van herkomst rekenen op de nodige voorzieningen (bed, bad en brood). De overheid moet actief (...).'
							Toelichting: opvang voor asielzoekers die meewerken aan vertrek is staand beleid waar de SGP achter staat, het is goed om dit expliciet in het verkiezingsprogramma op te nemen. Wie zich echter bewust aan toezicht van de overheid onttrekt en daarmee een fatsoenlijke terugkeer frustreert, kan moeilijk aanspraak blijven maken op dergelijke voorzieningen.

49.	SGP-jongeren	71	3	Toevoegen	Subsidies voor terugkeerprojecten van afgewezen asielzoekers dienen effectiever te worden ingezet. Het huidige aanbod demotiveert afgewezen asielzoekers dikwijls om te vertrekken naar het land van herkomst. Er moet meer sturing komen op deze trajecten, zodat de terugkeer daadwerkelijk plaatsvindt.	Veel van de terugkeerprojecten voor afgewezen asielzoekers mislukken op dit moment, doordat velen na het traject niet terugkeren naar het land van herkomst. In de projecten wordt gestuurd op 'empowerment' en ontspanning, in plaats van dat er wordt toegewerkt naar terugkeer. Dit dient een harde voorwaarde te zijn, voordat er subsidie wordt uitgekeerd.	OVERNEMEN
50.	PKV Rijssen	73	30	Toevoegen	<u>op verzoek of na toestemming van het betrokken land</u> tijdelijk overnemen.	Niet teveel macht naar Europa om ongevraagd in te grijpen, hierdoor zou misschien ook ongevraagd ingegrepen kunnen worden in ons eigen land als er volgens andere landen misstanden zouden zijn.	OVERNEMEN
51.	AFD Achterhoek	74	10	Toevoegen	De overheid start een landelijke campagne om mensen van alle leeftijden en achtergronden te stimuleren om deel te nemen als vrijwilliger bij organisaties zoals Vluchtelingenwerk Nederland.	Er is een tekort aan deze 'maatjes' voor de vluchtelingen terwijl dit een goede manier is voor de vluchtelingen om kennis te maken met onze cultuur, normen en waarden en anderzijds om mensen kennis te maken met vluchtelingen en zo positiever over de vluchtelingen te laten denken.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'Het worden van vrijwilliger bij organisaties als Stichting Gave wordt door gemeenten gestimuleerd om zo als maatje van vluchtelingen hun opvang en inburgering tot een succes te maken.' Met het oog op de lijn en het evenwicht in het verkiezingsprogramma verwerken onderaan regel 27. De gedachte van het stimuleren van goede opvang en inburgering voor vluchtelingen met behulp van maatjes past in de paragraaf over integratie. Echter, in het kader van de beperkte overheidsopvatting is het beter dit niet te stimuleren door middel van een overheids campagne maar via de lokale route. Daarnaast is het voorstel om Vluchtelingenwerk Nederland te vervangen door het christelijk alternatief, stichting Gave.
52.	AFD Leiden-Leiderdorp e.o. AFD Goes	74	15-19	Wijzigen	<i>"Inburgering dient in ieder geval te leiden tot een basale beheersing van de Nederlandse taal, en daarnaast kennis van historische gebeurtenissen, nationale symbolen, ons cultureel erfgoed en de manier waarop wij samen</i>	De toevoeging 'zeker degenen die uit islamitische landen komen' is wat ons betreft overbodig en bovendien onnodig stigmatiserend. Inburgering vindt in Nederland plaats zonder aanzien des persoons: gelijke monniken, gelijke kappen dus. Nu reeds komt iedere nieuwkomer via	OVERNEMEN De SGP zet zich voluit in om antisemitisme tegen te gaan, ongeacht uit welke hoek dit komt.

					<p>leven. Uitdrukkelijk hoort daar ook bij dat nieuwkomers, zeker degenen die uit islamitische landen komen, weten van het lot dat de Nederlandse Joden in de Tweede Wereldoorlog is overkomen.”</p>	<p>de methode <i>TaalCompleet KNM</i> in aanraking met de Nederlandse erfenis van de Tweede Wereldoorlog, waarbij in het bijzonder aandacht is voor het lot van Joden. De toevoeging ‘<i>zeker degenen die uit islamitische landen komen</i>’ wekt de suggestie dat bepaalde landen van herkomst een monopolie op Jodenhaat hebben.</p> <p>Ten onrechte, want:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De toevoeging ‘<i>zeker degenen die uit Midden- en Oost-Europa komen</i>’ was evengoed ongepast geweest - ook al hadden en hebben een aantal landen in deze regio in het bijzonder een aantoonbaar probleem met Jodenhaat. • Antisemitisme is ook onder Nederlanders terug van nooit weggeweest, getuige de vele incidenten die elk jaar weer plaats vinden. • In de veertiger jaren was nota bene onze eigen overheid nalatig en hadden veel van onze burgers niet de moed om een vuist te maken tegen marginalisering en uitroeiing van Joden. • In Noord-Afrikaanse landen waren moslims juist solidair met de Joden (denk aan de inspanningen van de Marokkaanse sultan), en zij hebben in militair opzicht bijgedragen aan de strijd tegen nazi-Duitsland. 	
53.	SGP-jongeren	74	16	Toevoegen ‘nationale symbolen’	na zoals volkslied en koningshuis,	In het maatschappelijk debat staan nationale symbolen onder druk. Daarom is het van belang te benoemen welke symbolen belangrijk zijn. Zowel het volkslied als koningshuis zijn nationale symbolen met een christelijke inslag. Het is belangrijk dat deze symbolen voldoende aandacht krijgen bij het integratieproces.	OVERNEMEN
54.	AFD Leiden-Leiderdorp e.o.	75	1-3	Wijzigen	A. de tekst te wijzigen als volgt: “501. De publieke ruimte is niet neutraal. Met gezond bewustzijn moeten we daar onze cultuur en tradities koesteren. Daarom moeten gemeenten terughoudend zijn ten aanzien van megamoskeeën, die een grote impact hebben op de omgeving. We moeten zuinig zijn op symbolen die verwijzen naar de christelijke erfenis in Nederland, zonder welke onze	<p>‘<i>Onze cultuur en tradities</i>’ is een wat holle frase. Je zou er zomaar het koesteren van Zwarte Piet of de kerstboom in kunnen lezen. Ten aanzien van de publieke ruimte is het veel belangrijker dat er recht gedaan wordt aan de specifieke christelijke erfenis van ons land. De christelijke erfenis bescherm je niet door islamitische symboliek in de vorm van megamoskeeën tegen te gaan, maar zou veeleer gebaat zijn bij de instandhouding van kerken en kerkelijke monumenten.</p>	<p>A. ONTRADEN De tekst die Leiderdorp wil schrappen op deze plaats laten staan. Tegen de achtergrond van de islam kan er geen misverstand zijn wat we hier bedoelen.</p> <p>B. OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) De voorgestelde tekst van Leiderdorp gewijzigd overnemen in de paragraaf</p>

					<p><u>geschiedenis niet begrepen kan worden. Monumentenzorg moet meer prioriteit krijgen, juist ook waar het de instandhouding van kerkgebouwen betreft.</u>"</p> <p>en tevens</p> <p>B. § 501 te verplaatsen naar Hoofdstuk 2 (Onderwijs, cultuur en wetenschap).</p>	<p>De huidige formulering van het koesteren van 'onze cultuur en tradities' is nogal leeg voor een christelijke partij. Dat in deze context de bouw van megamoskeeën ontmoedigd moet worden, verraaft bovendien een nogal statisch begrip van cultuur en tradities. De publieke ruimte is inderdaad niet neutraal, maar moet ook geen onderwerp van cultuurstrijd gemaakt worden. Formuleer deze passage dus positief en breng deze onder bij <i>Hoofdstuk 2. Onderwijs, cultuur en wetenschap</i>, bijvoorbeeld onder de programmapunten 118-120.</p>	<p>cultuur (p.24) na regel 26: 'Daarbij moeten we zuinig zijn op cultuuruitingen die verwijzen naar de christelijke erfenis in Nederland, want zonder die uitingen is onze geschiedenis niet goed te begrijpen.'</p>
55.	AFD Leiden-Leiderdorp e.o.	75	6-7	Wijzigen	<p>A. de tekst te wijzigen als volgt: "503. Op het naleven van het boerkaverbod in in onderwijs, zorg, openbaar vervoer en overheidsgebouwen, dient te worden toegezien op het naleven van de Wet gedeeltelijk verbod op gezichtsbedekkende kleding."</p> <p>en tevens</p> <p>B. § 503 te verplaatsen naar Hoofdstuk 5 (Politie en Justitie).</p>	<p>Correcter dan de benaming 'boerkaverbod' zou zijn om te verwijzen naar de 'Wet gedeeltelijk verbod op gezichtsbedekkende kleding'. Onder deze wetgeving valt bijvoorbeeld ook het dragen van een integraalhelm of een bivakmuts. De wetgever achtte dit nodig met oog op de kwaliteit van dienstverlening van de overheid en de interpersoonlijke communicatie. Het 'boerkaverbod' als zodanig bestaat niet. Een verbod dat er specifiek op gericht is om het dragen van een boerka te verbieden is juridisch onhoudbaar en wordt ook wel ongrondwettelijk geacht.</p> <p>De SGP zou geen misverstand moeten laten ontstaan over de aard van de <i>Wet gedeeltelijk verbod op gezichtsbedekkende kleding</i>. Het is dan ook juister om deze niet onder te brengen bij <i>Hoofdstuk 6 Asiel, migratie en integratie</i> (onder 'Islam') maar bij <i>Hoofdstuk 5 Politie en Justitie</i> - zeker gelet op het veiligheidsaspect dat ten grondslag ligt aan de bezwaren tegen het dragen van gezichtsbedekkende kleding in 'in onderwijs, zorg, openbaar vervoer en overheidsgebouwen.'</p>	<p>ONTRADEN</p> <p>Het dragen van gezichtsbedekkende kleding werkt ten minste belemmerend voor het ervaren van die veiligheid en de open communicatie. Het klopt dat bij deze passage bedoeld wordt op de Wet gedeeltelijk verbod op gezichtsbedekkende kleding, in de volksmond boerkaverbod geheten. Met oog op de helderheid en leesbaarheid is welbewust voor deze term gekozen. Omdat de boerka ook de integratie belemmert, is ervoor gekozen dit standpunt te plaatsen onder het kopje 'integratie'.</p>
56.	PKV Deventer	78	14	Weglaten	<p>Bij het bieden van meer zekerheid aan werknemers met flexibele contracten moet rekening gehouden worden met de vraag of het inkomen bedoeld is als bijverdienste of als een structurele inkomstenbron, noodzakelijk voor het levensonderhoud.</p>	<p>Sommige studenten hebben een baantje echt nodig of moeten anders veel geld lenen om rond te komen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan jonge gezinnen waarvan beide ouders studeren. De tekst is voldoende duidelijk zonder voorbeeld.</p>	<p>OVERNEMEN</p>
57.	SGP-jongeren	78	28	Toevoegen	<p>Jongeren zitten vaak opgescheept met een flexcontract. Daardoor kunnen ze vaak geen hypotheek krijgen en zijn ze</p>	<p>Flexcontracten zorgen voor minder economische zekerheid. Deze zekerheid hebben jongeren juist hard nodig wanneer zij een huis willen kopen,</p>	<p>OVERNEMEN</p> <p>Juist in deze coronatijd krijgen jongeren het zwaar te verduren.</p>

					extra kwetsbaar tijdens, bijvoorbeeld, de coronacrisis. Daarom moet er gekeken worden naar manieren om jongeren vaker naar een vaste baan te krijgen.	trouwplannen hebben of een gezin willen stichten. Voor een partij die het gezin als hoeksteen van de samenleving ziet, is het onacceptabel dat het stichten van een gezin zo bemoeilijkt wordt.	Economische zekerheid begint vaak bij het type contract. De afgelopen tijd heeft ook de nadelen van de flexcontracten onderstreept, zeker wanneer men een levensfase ingaat die meer stabiliteit en zekerheid vraagt.
58.	AFD Veenendaal	80	18-21	Toevoegen	Het loonkostenvoordeel voor de werkgever gaat pas gelden als de leerling is uitgeschreven voor het praktijkonderwijs en/of het (voortgezet) speciaal onderwijs.	Nu kunnen werkgevers vaak geen gebruik meer maken van het loonkostenvoordeel, omdat zij de leerling in de schoolperiode al een stagevergoeding hebben gegeven of als zij de leerling als zaterdaghulp of vakantiekracht al betaald hebben. Als het loonkostenvoordeel pas gaat gelden na uitschrijven voor het praktijkonderwijs, biedt dat voor jongeren in het doelgroepenregister een goede start op de arbeidsmarkt.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) ‘Het loonkostenvoordeel moet ook beschikbaar zijn als jongeren al een vakantiebaantje bij de werkgever hebben gehad of een stagevergoeding hebben ontvangen.’ De intentie van het amendement is positief. Het kan niet zo zijn dat de werkgevers geen loonkostenvoordeel kunnen krijgen, omdat de jongere al een stagevergoeding of bijverdienste heeft ontvangen. Zoals het amendement nu geformuleerd is, lijkt het een verbod te suggereren om loonkostenvoordeel uit te keren als de jongere nog niet van school is. Dat kan niet de bedoeling zijn.
59.	PKV Deventer	81	9	Toevoegen	De mogelijkheid om een vergoeding in te houden op het loon ten behoeve van huisvesting van werknemers moet blijven bestaan. Controle op de deugdelijkheid van de woonruimte en de hoogte van de ingehouden vergoeding moet beter.	De oorspronkelijke tekst noemde wel de kwaliteit van de woonruimte, maar niet de prijs. Het kan niet zo zijn dat de maximale vergoeding wordt ingehouden voor een woonruimte van minimale deugdelijkheid. Het moet in elk geval in verhouding staan en eigenlijk zou deze constructie voordelig moeten zijn voor werknemers. Andersom moet een werknemer die liever een lage kwaliteit woonruimte voor een lage prijs heeft, daar de vrijheid voor hebben.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) Om het nog iets te verduidelijken stellen we voor de laatste zin als volgt aan te passen: ‘de <u>daarbij behorende</u> hoogte van de ingehouden vergoeding moet beter.’ Zo wordt het verband tussen de deugdelijkheid van de woonruimte en de hoogte van de ingehouden vergoeding benadrukt.
60.	AFD Zeist	82	Tussen 13 en 14	Toevoegen	Omdat veel en steeds meer mensen met een wettelijk minimumloon hiervan nauwelijks kunnen rondkomen dient - om armoede te bestrijden - het minimumloon sterker te stijgen dan de cao-ontwikkeling.	De afdeling vraagt echter de aandacht voor het volgende: <ul style="list-style-type: none"> • Uit verschillende rapporten en overzichten blijkt dat de ontwikkeling van het WML ongeveer gelijke tred hield met de cao-ontwikkelingen, wat logisch is omdat het WML aan de cao-ontwikkeling is gekoppeld. • Hoewel er ook sprake is van een in de loop van de tijd positieve koopkrachtontwikkeling voor mensen die een minimumloon ontvangen 	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) ‘Omdat steeds meer mensen met een wettelijk minimumloon hiervan nauwelijks kunnen rondkomen en in armoede verkeren, worden maatregelen genomen die met name het nettominimumloon verhogen.’ Toelichting: De zorg over de toename van armoede onder werkenden /

						<p>wordt van verschillende kanten (o.a. in het recente Nibud rapport 'Meer bestedingsruimte bij een hoger minimumloon') aangegeven dat veel mensen komen nauwelijks rond van huidig minimumloon.</p> <ul style="list-style-type: none"> Dit is begrijpelijk want de prijzen van (consumenten)goederen stijgen voor iedere Nederlander, ongeacht zijn inkomen, met een gelijk aantal centen of Euro's. <p>In het licht van de grote ongelijkheid in inkomenspositie tussen Nederlanders wordt daarom een hogere stijging van het WML bepleit dan de cao-ontwikkeling, met de suggestie om een onderzoek te laten uitvoeren hoe voor de toekomst op een structurele manier een rechtvaardige en billijke inkomensontwikkeling kan worden gerealiseerd voor mensen met een inkomen aan de onderkant van het loonebouw.</p>	<p>gezinnen met een laag inkomen delen wij. In het verkiezingsprogramma is daarom een verlaging van de belastingtarieven opgenomen, in het bijzonder een verlaging van de eerste belastingschijf. Deze maatregel is bedoeld om de lage inkomensgroepen te ontzien. Verhoging van het bruto wettelijk minimumloon met meer dan de stijging op basis van de cao-ontwikkeling zou vooral ten laste van de werkgevers komen, wat in deze crisistijd niet verstandig is.</p>
61.	PKV Rijssen	83	20-22	Weglaten		<p>Schakelpunt is wel een heel vaag begrip. Er bestaat toch al een BKR. wordt hier niet het zelfde mee bedoeld? Volgens mij moet er zoveel mogelijk gecentraliseerd worden zodat alle informatie bij een organisatie op te vragen is.</p>	<p>ONTRADEN Schulden zoals een betalingsachterstand bij de Belastingdienst, energieleveranciers, woningcorporaties en zorgverzekeraars worden niet door BKR geregistreerd. Ook een studieschuld en een hypotheek zonder betalingsachterstanden vallen buiten de registratie bij Stichting BKR, terwijl het juist van belang is dat er zicht is op de kredieten én schulden die een persoon heeft. Door middel van een dergelijk schakelpunt kan de schuldenproblematiek eerder en effectiever worden aangepakt.</p>
62.	PKV Rijssen	88	Na 37	Toevoegen alinea	<p>Aan het huidige aantal zetels van 150 in de Tweede Kamer dient te worden vastgehouden. Zo krijgen ook kleinere partijen een reële kans op een of meerdere zetels. Hierdoor worden minderheden goed vertegenwoordigd in ons parlementaire stelsel.</p>	<p>Er gaan af en toe stemmen op om het aantal zetels terug te brengen naar 100 i.p.v. 150. Dat kan nadelig uitpakken voor het voortbestaan van kleine partijen zoals de SGP.</p>	<p>ONTRADEN Dit geluid is niet zo serieus dat we erop in moeten gaan, bovendien spreekt het voor zich dat de SGP hier niet voor is.</p>
63.	AFD Waddinxveen	88	38	Toevoegen	<p>Bij behandeling van nieuwe wetgeving moet er nóg meer aandacht worden besteed aan de haalbaarheid en de uitvoering ervan.</p>	<p>De toegenomen complexiteit van regelgeving en de gebrekkige organisatie van de uitvoering ervan zorgt (in sommige gevallen) voor veel onbegrip in de samenleving en zet de geloofwaardigheid van</p>	<p>OVERNEMEN</p>

						de overheid onder druk. Om dit te voorkomen zou er tijdens het schrijven en de behandeling van nieuwe wetgeving nóg meer aandacht geschonken moeten worden aan de haalbaarheid en uitvoering van deze wetgeving.	
64.	AFD Rotterdam AFD Leiden- Leiderdorp e.o.	89	22	Toevoegen	Het inkomen dat een huishouden nodig heeft om in de eerste levensbehoeften te voorzien (voedsel, kleding, onderdak), moet bij de belastingheffing worden ontzien.	Het is een grof onrecht dat het huidige belastingstelsel ertoe leidt dat in diverse gevallen (een deel van) het inkomen van een huishouden wordt belast terwijl het gezin dat nodig heeft om in zijn eerste levensbehoeften te kunnen voorzien. Vaak komt dit voor bij gezinnen met één kostwinner, die daarvoor kiezen om principiële redenen of uit praktische noodzaak. Het belasten van inkomen dat nodig is voor het basale levensonderhoud is in strijd met de Bijbelse principes voor belastingheffing (de kerkelijke traditie verwijst hierbij naar I Korinthe 9:7). Daarnaast strookt het belastingstelsel op dit punt niet met diverse bepalingen in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, zoals hoogleraar mr. Jos Teunissen heeft betoogd. Hij noemt het frappant dat de huidige doelstellingen van het Nederlandse belastingstelsel exact overeenkomen met die van het Oost-Duitse stelsel ten tijde van de DDR.	OVERNEMEN Er zijn al allerlei kortingen in het belastingstelsel, die ervoor zorgen dat geen belasting over het gehele inkomen betaald moet worden. Maar in het huidige stelsel betalen eenverdienergezinnen door het afschaffen van de overdraagbaarheid van de algemene heffingskorting feitelijk wel belasting over inkomen dat bedoeld is voor het levensonderhoud van de partner.
65.	PKV Rijssen	91	23	Toevoegen	‘en nationale feestdagen’	Ook naar o.a. Duits voorbeeld. Het voordeel van kunnen rijden op nationale feestdagen is voor de buitenland chauffeurs gering, want bij de Duitse grens komen ze als nog stil te staan. Rust op deze nationale feestdagen is ook voor de chauffeurs en hun gezinnen een groot goed.	OVERNEMEN
66.	PKV Utrechtse Heuvelrug e.o.	92	9	Toevoegen	620. Gemeenten zijn onmisbaar in ons staatsbestel. Er zijn de afgelopen jaren veel nieuwe taken aan hen toebedeeld door het Rijk. Uitgangspunt moet zijn dat er in de komende jaren vooral (financiële) ruimte is om deze taken goed op te pakken, zonder dat er allerlei nieuwe taken bij de gemeenten terecht komen.	Het verkiezingsprogramma noemt terecht dat een inkomensafhankelijk bijdrage in de WMO moet terugkeren, dat kosten voor jeugdzorg gecompenseerd moeten worden en dat bij decentralisaties het financiële plaatje passend moet zijn. Hier wordt echter niet expliciet gesteld dat hier structureel geld voor nodig is en compensatie op deze terreinen niet gefinancierd moet worden door kortingen elders. Anders gezegd: gemeenten willen geen sigaar uit eigen doos. Het gemeentefonds zal structureel moeten stijgen om de gemeentelijke taken naar behoren uit te kunnen voeren. Na jaren van bezuinigen is bij veel gemeenten het vlees van de botten.	OVERNEMEN

67.	PKV Utrechtse Heuvelrug e.o.	92	10	Toevoegen	Nieuwe taken die door het Rijk aan te gemeenten opgelegd worden dienen van voldoende budget te worden voorzien als er geen her-prioritering van taken plaatsvindt.	Bij onvermijdelijke investeringen/kosten in duurzaamheid, klimaatadaptie (riolen), vergoeding kosten invoering omgevingswet, toenemende lasten bij afval (o.a. door rijksbelasting op afvalverwerking) en verlagen begraafrechten en de opschalingskorting gaan de lasten op de gemeentelijke begroting steeds verder omhoog, wat voor gemeenten een knellend juk is/wordt. De SGP moet niet alleen inzetten op een faire verdeling tussen stad en regio; ook een structurele verhoging van de omvang van het gemeentefonds is nodig.	OVERNEMEN
68.	PKV Utrechtse Heuvelrug e.o.	92	15	Wijzigen	621. Het is zeker in tijden van economische neergang belangrijk dat gemeentebesturen bij het uitvoeren van hun begroting van het lopende boekjaar niet elke keer geconfronteerd worden met nieuwe tussentijdse bezuinigingen in dat boekjaar. waarmee ze geen rekening kunnen houden. In dergelijke gevallen moet er een mogelijkheid bestaan om tijdelijk te werken met een niet-sluitende begroting, onder de voorwaarde dat hun begroting structureel wel op orde is.	De financiële positie van veel gemeenten staat onder druk. Lokale mogelijkheden voor belastingverhogingen en bezuinigingen zijn niet onuitputtelijk. Zonder ingrijpen zal dit bij meerdere gemeenten tot onaanvaardbare ingrepen op voorzieningen leiden. Bij negatieve budgetwijzigingen gedurende het jaar, kan dit niet meer fatsoenlijk opgevangen worden in het lopende begrotingsjaar. Deze systematiek moet aangepast worden, zodat er duidelijkheid ontstaat voor gemeenten en er reëel op begroot kan worden. Toestaan van een negatieve begroting is daarvoor geen echte oplossing. Daarmee verschuift je het probleem naar de toekomst.	ONTRADEN De mogelijkheid van een niet sluitende begroting is geen structurele oplossing (zo is het ook niet benoemd), maar kan wel tijdelijk helpen en daarom wenselijk.
69.	AFD Rotterdam AFD Leiden- Leiderdorp e.o.	92	36-39	Toevoegen	627A. De SGP dringt aan op onderzoek naar mogelijkheden om het belastinggebied van gemeenten (en provincies) aanzienlijk te vergroten, waarbij de rijksoverheid gelijktijdig en evenredig de belasting op arbeid en de lasten voor bedrijven verlaagt. Een doel hiervan is dat de zelfstandigheid van gemeenten en andere medeoverheden wordt vergroot.	In Nederland innen gemeenten slechts een gering deel van de totale belastingen. Dat belemmert een zelfstandig optreden van decentrale overheden. Het is belangrijk dat lokale politieke beleidskeuzes en het gewenste voorzieningenniveau ook directere consequenties hebben voor het niveau van de gemeentelijke lasten. Dit zal de lokale democratie in financieel opzicht minder vrijblijvend en veel interessanter maken. Zie het advies van de Raad voor Openbaar Bestuur d.d. 26 maart 2015 en latere <i>discussionpapers</i> . Verder signaleert de Vereniging van Nederlandse Gemeenten steeds vaker (dreigende) geldtekorten bij lokale overheden, meestal veroorzaakt doordat 'Den Haag' vrij gemakkelijk enerzijds decentraliseert (vgl. WMO), maar anderzijds	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'De SGP dringt aan op onderzoek naar mogelijkheden om het belastinggebied van gemeenten (en provincies) aanzienlijk te vergroten, waarbij de rijksoverheid gelijktijdig en evenredig de belasting op arbeid en de lasten voor bedrijven verlaagt. Een doel hiervan is dat de zelfstandigheid van gemeenten en andere medeoverheden wordt vergroot. Vereist is daarbij dat de totale lasten voor gezinnen en bedrijven niet stijgen'.

						bepaald niet scheidig is met middelen, waardoor het gemakkelijk een verkapte bezuinigingsmaatregel wordt.	Dit amendement stelt onderzoek voor naar een groter belastinggebied voor lagere overheden. Dat is een mooie toevoeging. Verruiming van het gemeentelijk belastinggebied leidt tot een doelmatiger afweging, vergroot de welvaartwinst, draagt bij aan versterking van de democratische betrokkenheid en leidt tot verlaging van de collectieve lasten. Een belangrijke notie hierbij is wel dat burgers en bedrijven onder aan de streep niet slechter uit moeten zijn. Het is goed om dit nog expliciet te benoemen.
70.	AFD Leusden	93	7	Toevoegen	Er moet meer geld naar de gemeenten en gelden moeten meer gelijkmatig over de tijd verdeeld worden.	Gelukkig geeft het programma weer dat de gemeentefinanciering voor jeugdzorg en WMO omhoog moet (192 en 268). Maar volgens ons raadslid is er nog meer geld nodig en gaat de financiering nu schoksgewijs omhoog en later weer schoksgewijs naar beneden. Een meer gelijkmatige verdeling door de tijd zou beter zijn.	ONTRADEN Wekt teveel concrete verwachting, zie alternatief Utrechtse Heuvelrug, Amendement nummer 66 met positief preadvies.
71.	Motie AFD Zeist	Vanaf 95			<ul style="list-style-type: none"> In verschillende hoofdstukken - de hoofdstukken 9 (Energie en Klimaat, paragraaf Rentmeesterschap), 11 (Landbouw; pagina 117) 12 (Wonen, pagina 129) en 14 (Financiën), pag. 141) - gesproken wordt over rentmeesterschap of rentmeester, en Op nog meer plaatsen gesproken wordt over 'zorg(en) voor de schepping' of een vergelijkbare uitdrukking (hoofdstuk 10, pag. 112, regel 18; hoofdstuk 17, pagina 156, regel 21 en regel 31; hoofdstuk 18, pagina 163, regel 8; en pagina 164, regel 30). 	<ul style="list-style-type: none"> Rentmeesterschap over Gods' schepping een essentieel inhoudelijk aspect is binnen het geheel van het Verkiezingsprogramma <p>en stelt om die reden aan de ledenvergadering van de SGP, voor uit te spreken dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> dit centrale thema in of direct na de Inleiding van het Verkiezingsprogramma dient te worden geplaatst, het wenselijk is de inhoud van de huidige paragraaf in Hoofdstuk 9 op die plaats ook verder uit te diepen, en aan het einde van deze paragraaf (beknopt maar wel concreet) lijnen dienen te worden getrokken naar de beleidsterreinen waar en op welke manier Rentmeesterschap daar relevant is. hierbij een verwoording wordt gekozen die voor 'buitenstaanders' niet slechts begrijpelijk is maar ook begrip wekt. 	OVERNEMEN Het thema rentmeesterschap is inderdaad een essentieel inhoudelijk aspect binnen het geheel van het verkiezingsprogramma. Er wordt uitgebreider bij stil gestaan dan in eerdere programma's. De passages over rentmeesterschap in het begin van H9 zijn ook een prelude op volgende, in dit verband relevante hoofdstukken (landbouw, infrastructuur, wonen, Financiën). In de inleiding kan dit ook kort worden benoemd.
72.	Motie AFD Zeist	Vanaf 95			<ul style="list-style-type: none"> Het van Godswege onze roeping is om in een harmonisch evenwicht 	<ul style="list-style-type: none"> God de mens tot rentmeesterschap over de schepping heeft gesteld, waarom het onze roeping is deze zorgvuldig te beheren en 	ONTRADEN De verkiezingsprogrammacommissie heeft zich bezonnen op het thema

				<p>tussen het 'bouwen' en 'bewaren' in Zijn schepping te leven;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er daarom een einde dient te komen aan de huidige rooibouw op de wereldwijde leefomgeving, de grondstofverspilling, het overmatige energieverbruik, de schadelijke beïnvloeding van het klimaat en de vervuiling van het milieu; • Hoofdstuk 9 en andere op rentmeesterschap betrekking hebbende paragrafen in het Verkiezingsprogramma 2021-2025 dienen te worden herschreven in die zin dat zeer hoge prioriteit wordt gegeven aan het zo snel mogelijk initiëren van een krachtig (nationaal en internationaal) beleid. 	<p>ernaar te staan deze beter aan de volgende generatie door te geven dan we deze zelf ontvingen (met verwijzing naar Calvijn);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na de wederopbouw in de eerste periode na de Tweede Wereldoorlog er sinds de zeventiger jaren sprake is van een doorgeschoten groei van de welvaart die tot een steeds grotere rooibouw op de schepping leidt; • In die periode al alarmerende publicaties verschenen die de vinger legden bij de negatieve effecten van de sterke economische groei voor het milieu (watervervuiling, afval, zure regen, mest, verwoestijning, tropische bossen, klimaat, biodiversiteit) en de uitputting van de natuurlijke hulpbronnen (bijv. het rapport 'Grenzen aan de groei' van de 'Club van Rome' in 1972); • In die periode deze problematiek ook op de nationale (bijv. de Urgentienota Milieuhygiëne van 1972) en internationale agenda (bijv. de eerste milieuconferentie van de Verenigde Naties (Stockholm 1972) kwam; • Er sindsdien een niet aflatende stroom is geweest van publicaties en rapporten waarin de aantasting van (ook voor de mens vitale) ecosystemen en het verlies aan biodiversiteit, met name in de achterliggende 50 jaar, is beschreven; • Er talloze conferenties zijn gehouden waarin beleidsvoornemens en -afspraken zijn gemaakt om de ongebreidelde economische groei en overconsumptie aan banden te leggen; • Deze ontwikkelingen in reformatische kring niet of nauwelijks weerklank vonden en veelal werden weggezet als 'links gedram'; • Dit sentiment nog steeds aanwezig is, blijkend uit het te gemakkelijk spreken en afkeuren van het '(linkse) maakbaarheidsdenken'; • Het huidige verbruik van natuurlijke hulpbronnen wereldwijd jaarlijks ca. 1,7 keer zoveel is als de aarde kan voortbrengen en in Nederland is zelfs ca. 3,5 keer zo veel is (zie ook: https://www.footprintnetwork.org/our-work/earth-overshoot-day/); • <u>Het noodzakelijk is onze voetafdruk in de toekomst drastisch te beperken, wat impliceert</u> 	<p>rentmeesterschap mede op basis van een digitale verdiepingssessie met enkele experts. Problemen als rooibouw, grondstofverspilling en overmatig energieverbruik worden benoemd. In het verkiezingsprogramma is geprobeerd een heldere richting te schetsen: richting 2050 een derde minder energiegebruik dan nu en de rest moet zoveel mogelijk duurzaam geproduceerd worden. Bij de uitvoering moet rekening gehouden worden met de maatschappelijke impact en de gevolgen voor de betrouwbaarheid van de energievoorziening.</p>
--	--	--	--	---	--	--

						<p><u>dat de huidige groei-economie wordt omgebogen naar een 'economie van het genoeg'.</u></p> <p>overwegende dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Hoofdstuk Energie en Klimaat en andere relevante passages in het Verkiezingsprogramma 2021 - 2025 zeer ambivalent zijn, veel te veel een hinken op twee gedachten is en de verantwoordelijkheid die er ligt voor de rooibouw op de schepping niet echt wordt opgepakt, hetgeen blijkt uit de beperkte 'ambities' die worden uitgesproken; • De belijdenis dat God de Schepper en Onderhouder is van hemel en aarde betekent dat wij in afhankelijkheid van Hem en in bescheidenheid en soberheid dienen te leven; • De verantwoordelijkheid van de mens een plaats heeft in Gods' beleid, wat betekent dat de hiervoor genoemde belijdenis niet ten koste gaat van onze verantwoordelijkheid. 	
73.	SGP-jongeren	97	13	Toevoegen	Wel steunt de SGP het lange-termijndoel van een CO2-vrije energievoorziening in 2050, mits ook dit doel geen wet van Meden en Perzen wordt.	<p>Het is goed om bij beleid doelen te stellen, zodat duidelijk is waar het beleid zich op richt. Denk aan de NAVO-norm (2% BBP) of het doel voor ontwikkelingssamenwerking (0,7%) BBP. Ook klimaatbeleid is gebaat bij duidelijke doelen. Tegelijkertijd moeten deze doelen geen eigen leven gaan leiden en niet afdwingbaar worden. Toestanden als het Urgenda-vonnis moeten worden voorkomen.</p>	<p>ONTRADEN</p> <p>Het sluit aan op de inzet zoals verwoordt eerder in het hoofdstuk: richting 2050 zo duurzaam mogelijke energieproductie. Een klimaatdoel is echter niet vergelijkbaar met financiële doelen als de NAVO-norm en de norm voor ontwikkelingssamenwerking. Het wettelijk vastleggen van zo'n doel achten we niet gewenst, omdat onvoldoende in beeld is wat er nog allemaal moet gebeuren om het doel te bereiken en omdat het ver achter de beleidshorizon ligt.</p> <p>Hier zitten beleidsgedachten achter die we negatief duiden. Een doel gaat altijd functioneren als wet van meden en perzen. Wat de SGP-J wil staat al in programma. De SGP wil het genoemde doel ook bereiken, maar dat gaat niet lukken in 2050. Dus geen resultaatsverplichting, maar inspanningsverplichting.</p>

							Het sluit aan op de inzet zoals verwoordt eerder in het hoofdstuk: richting 2050 zo duurzaam mogelijke energieproductie. De CO-2 uitstoot moet omlaag vanwege schadelijke effecten, maar het moet wel gedragen kunnen worden. Het gaat om balans.
74.	PKV Deventer	99	36	Wijzigen	Stroomopwekking uit de zoet-zout gradiënt in oppervlaktewater kan in Nederland tot 15% van de stroomvraag leveren. Bovendien kan met een installatie in de afsluitdijk het IJsselmeer als buffer gebruikt worden om bij te springen als zon en wind het laten afweten. Er worden snel middelen beschikbaar gesteld voor een grotere proefinstallatie.	Dit punt spitst zich toe op voldoen aan de stroomvraag, waarop het waarschijnlijk moeilijk kan concurreren met zon en wind, terwijl de potentie van deze techniek er juist in ligt dat het bij kan springen wanneer dat nodig is. Ook mag het wat beter aansluiten op de actuele situatie. Sinds 2014 is een pilot installatie van REDstack operationeel op de afsluitdijk. In januari 2020 bleek dat er onvoldoende financiering was voor een grotere pilot bij Katwijk. Volgens REDstack zelf is er weinig schaalvoordeel bij het uitbreiden. Een grotere installatie levert dus niet veel goedkopere stroom. Dat geldt overigens evengoed voor windmolens en zonnepanelen. Waar deze zogenaamde 'blauwe energie' zich wel goed voor leent, is om opgeslagen energie in de vorm van een verhoogd zoetwaterpeil aan te spreken. Onder druk werken de membranen namelijk efficiënter.	OVERNEMEN De voorspelbaarheid van stroomopwekking uit de zoet-zout gradiënt is een belangrijk voordeel ten opzichte van wind- en zonne-energie. Het voorstel is een goede aanvulling.
75.	PKV Deventer	100	1	Wijzigen	De SGP is voor verlenging van de levensduur van de kerncentrale in Borsele en staat open voor een nieuwe inherent veilige kerncentrale. Hoewel kernenergie nadelen heeft, zoals radioactief afval, is het grote voordeel dat het CO2-vrije én voorspelbare stroomproductie oplevert. Dat moet fair afgewogen worden tegen het ruimtebeslag en de hoge systeemkosten van windparken. Voor bewoners in de omgeving van een kerncentrale moeten voordelen mogelijk zijn, zoals goedkopere stroom of gratis warmte.	Kerncentrales kunnen altijd rekenen op protesten uit de omgeving. Ondanks alle veiligheidsmaatregelen, geeft in de buurt van een kerncentrale wonen toch een (klein) risico. Om draagvlak te creëren, kunnen bepaalde voordelen geboden worden aan omwonenden. De opwarming van het oppervlaktewater is niet per se een nadeel, aangezien er slimme oplossingen hiervoor zijn. Het zou namelijk jammer zijn om alle warmte die afgegeven wordt aan het koelwater zomaar in het oppervlaktewater te lozen en die niet (rechtstreeks of via een warmtewisselaar) te gebruiken voor stadsverwarming, glastuinbouw of industrie.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'De SGP is voor verlenging van de levensduur van de kerncentrale in Borsele en staat open voor een nieuwe inherent veilige kerncentrale. Hoewel kernenergie nadelen heeft, zoals radioactief afval, is het grote voordeel dat het CO2-vrije én voorspelbare stroomproductie oplevert. Dat moet fair afgewogen worden tegen het ruimtebeslag en de hoge systeemkosten van windparken. <u>De vrijkomende restwarmte van een kerncentrale wordt zo effectief mogelijk benut.</u> Voor bewoners in de omgeving van een kerncentrale moeten voordelen mogelijk zijn, zoals goedkopere stroom of warmte.'

							<p>Het opwekken van elektriciteit door middel van kernenergie gaat gepaard met relatief veel warmteproductie (3KW warmte per opgewekte KW stroom). Dit nadeel mag niet worden verzwegen.</p> <p>Het is altijd een goede zaak om de warmte die als neveneffect bij een kerncentrale vrijkomt zo goed mogelijk te benutten. In die zin is het amendement een goede aanvulling. Gratis warmte bestaat echter niet; het aanleggen van een warmtewerkzaamheidsnet vergt een forse investering.</p>
76.	SGP-jongeren	100	1-5	Wijzigen	<p>De SGP is voor verlenging van de levensduur van de kerncentrale in Borsele. Moderne kerncentrales zijn veilig, betrouwbaar, efficiënt en schoon. Kernenergie vormt daarmee een goede aanvulling op andere fossielvrije bronnen als zon en wind. Het moet dan ook dezelfde gunstige regelingen en subsidies krijgen als andere energiebronnen. De overheid moet zich er hard voor maken tussen 2030 en 2035 een aantal kerncentrales in Nederland te hebben.</p>	<p>De SGP mag zich best wat duidelijker uitspreken vóór kernenergie als onderdeel van de oplossing in de energietransitie.</p>	<p>OVERNEMEN (met gewijzigde tekst)</p> <p>'De SGP is voor verlenging van de levensduur van de kerncentrale in Borsele. Ook staat de SGP open voor de bouw van een of meerdere moderne inherent veilige centrales. Hoewel kernenergie nadelen heeft, zoals radioactief afval en opwarming van het oppervlaktewater, is het grote voordeel dat het CO2-vrije én voorspelbare stroomproductie oplevert. Dat moet fair afgewogen worden tegen het ruimtebeslag en de hoge systeemkosten van windparken. Kernenergie moet in ieder geval mee kunnen profiteren van subsidieregelingen voor duurzame energieproductie.'</p> <p>Moderne kerncentrales bieden inderdaad perspectief. Maar er zijn ook nadelen, zoals hoge bouwkosten en opwarming van het oppervlaktewater. De markttechnische inpassing in een energiemarkt die gedomineerd wordt door wind- en zonnestroom met minimale marginale kosten is ook lastig. Dat verdient een nuchtere afweging. De positieve intentie die de SGP-jongeren verwoorden, wordt gedeeld. Het voorstel om kernenergie aanspraak te laten maken op dezelfde</p>

							gunstige regelingen en subsidies als wind en zon sluit aan op het algemene pleidooi voor een eerlijke beloning voor constante (duurzame) stroombronnen.
77.	AFD Zeist	100	1-7	Wijzigen	<p>660. De SGP is voor <u>een onderzoek naar verlenging van de levensduur van de kerncentrale in Borsele. In dit onderzoek moeten het rendement, de veiligheid van de centrale, het vrijkomen en bewaren van radioactief afval met een zeer lange halfwaardetijd, het ontstaan van plutonium als potentiële bron voor kernwapens en de opwarming van het oppervlaktewater zorgvuldig en transparant worden afgewogen tegen de grote voordelen t.w. een CO₂-vrije én voorspelbare stroomproductie en het ruimtebeslag en de hoge systeemkosten van windparken. Eerst na een positieve uitkomst van dit onderzoek spreekt de SGP zich uit voor het openhouden van de centrale tot na 2033.</u></p> <p>661. De overheid moet investeren in onderzoek naar <u>een nieuwe inherent veilige kerncentrale die gebruik maakt van thorium. Daarbij dient te worden onderzocht of dit in samenwerking met ons omringende landen kan gebeuren. Ook moet worden onderzocht of het, gelet op de geopolitieke situatie, uit een oogpunt van vermindering van kwetsbaarheid niet de voorkeur verdient minder grote centrales in plaats van heel grote.</u></p>	<p>Kernenergie is met het oog op het reduceren van de CO₂ uitstoot zeker niet langer een onbespreekbare optie. Echter, de huidige centrales met Uranium als energiebron hebben grote nadelen. Zo zijn er studies waarin de economische rentabiliteit van kerncentrales sterk wordt bekritiseerd, o.a. van het Deutsche Institut für Wirtschaftsforschung (DIW) in Berlijn (zie https://www.diw.de/documents/publikationen/73/diw_01.c.670466.de/19-30-1.pdf) waarin wordt geconcludeerd: Sie sind marktwirtschaftlich nicht wettbewerbsfähig zu betreiben, sondern produzieren Milliarden-Verluste. Daarnaast is een goede afweging van alle nadelen van de kernenergiecentrale in Borssele ten opzichte van de klimaatvoordelen noodzakelijk voor een goede besluitvorming. Anderzijds bepleit de afdeling Zeist dat er meer wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling en bouw van een centrale met Thorium als energiebron omdat dit een inherent veilige vorm van kernenergie is.</p>	<p>ONTRADEN Voor verlenging van de levensduur van de kerncentrale Borsele zal sowieso eerst gekeken worden naar de financiële haalbaarheid en de veiligheid. Dat neemt niet weg dat de SGP er positief tegenover staat. Als de centrale Borsele moet sluiten betekent dat de opgave voor CO₂-vrije energieproductie extra lastig wordt. Verder vinden we dat ook gekeken kan worden naar een mogelijkheid voor een centrale van de nieuwe generatie, ook op basis van uranium, omdat een eventuele thorium-centrale nog wel even op zich laat wachten. Een open houding betekent niet dat er per definitie zo'n centrale moet komen: eerst is een goede weging van voor- en nadelen nodig.</p>
78.	AFD Rotterdam	100	37/38	Toevoegen	<p>De ontwikkeling en implementatie van opslag van zonne-energie op een niet-chemische wijze moet worden gestimuleerd, bijvoorbeeld door middel van (innovatie)subsidie.</p>	<p>Na 2023 wordt de salderingsregeling afgebouwd. Dan wordt het interessant voor particulieren met zonnepanelen om de overdag opgewekte zonne-energie enkele uren op te slaan, zodat het 's avonds gebruikt kan worden. Voor deze energieopslag wordt vaak gekeken naar accu's, maar dit is geen duurzame optie. Het is beter om de ontwikkeling en implementatie van duurzamere opties te stimuleren.</p>	<p>OVERNEMEN Het is goed om verder te kijken dan tijdelijke opslag van stroom in (milieubelastende) accu's.</p>

79.	AFD Terneuzen GMA Borsele	106	19	Toevoegen	De SGP streeft naar een gelijk speelveld als het gaat over kosten bij gebruik van de wegen. Daar past een toltunnel niet in als er geen andere eenvoudige mogelijkheden zijn om het gebied te verlaten. Daarom moet er gewerkt worden aan het zo snel mogelijk tolvrij maken van de Westerscheldetunnel tussen Zeeuws Vlaanderen en Zuid-Beveland, tenminste voor inwoners van Zeeland.	De Westerscheldetunnel is begin deze eeuw door het Rijk aangelegd en inmiddels eigendom van de Provincie Zeeland. De hiervoor aangetrokken financiering wordt afgelost middels tolnning, die tot uiterlijk 2033 loopt. De route waarop de Westerscheldetunnel ligt is in toenemende mate een (inter)nationale route en verbindt Vlaanderen met Zeeland en de rest van Nederland. Ook voor veel Zeeuwen is de tunnel een dagelijks te nemen route. De kosten per dag zijn voor een personenauto € 6,00 (met abonnement). Gedurende een jaar kan dat voor woon- / werkverkeer oplopen tot € 1.536,= (256 werkdagen, personenauto). Dit komt bovenop de wegenbelasting die iedere autobezitter reeds betaald. Gezien het toenemende belang van deze route is het zeer wenselijk dat mensen die van deze route afhankelijk zijn en derhalve op geen andere manier de rest van Nederland kunnen bereiken (zonder tol te betalen), niet langer tol moeten betalen. Middels een Rijksbijdrage kan dit worden gerealiseerd.	OVERNEMEN Het afgelopen jaar heeft de Tweede Kamerfractie gepleit voor een tolvrije Westerscheldetunnel. Dat verdient doorvertaling in het verkiezingsprogramma.
80.	PKV Echteld	106	26-28	Wijzigen	De aanpak van veiligheidsknelpunten in het nationale wegennet, zoals bij de N57 op Goeree en bij de A15 tussen Deil en Valburg in de buurt van Tiel, verdient meer prioriteit. Alle 100 km/uur N-wegen van het Rijk dienen fysieke rijbaanscheiding te krijgen.	De problematiek speelt niet specifiek rond Tiel, maar raakt het hele traject.	OVERNEMEN Zo was het ook bedoeld. Tiel zal voor veel mensen buiten de regio herkenbaarder zijn dan Deil en Valburg, maar het is goed om geen misverstanden te laten ontstaan.
81.	AFD Veenendaal	107	5	Toevoegen	De maximumsnelheid op de snelwegen wordt verlaagd naar 100 km per uur.	Voor het milieu is het beter, het brandstofverbruik daalt exponentieel. Verder heeft het voordelen wat betreft veiligheid. Tenslotte komt er zo meer éénduidigheid in de verkeersregelgeving en kunnen er derhalve veel onnodige borden langs de wegen verdwijnen.	ONTRADEN De borden voor de verlaging van de maximumsnelheid overdag staan er toch al. Iedereen is er inmiddels aan gewend. De toegevoegde waarde van een verlaging van de maximumsnelheid in de avond en nacht is beperkt.
82.	AFD Achterhoek	110	33	Toevoegen	Het Rijk voert een haalbaarheidsonderzoek uit voor een beroepsgoederensnelweg of -rijbaan voor verkeer van meer dan 7,5t toegestaan gewicht op de locaties met een hoge filedruk, zoals de A15 en de A12.	We zien een grote filedruk op de genoemde punten, mede vanwege het beroepsgoederenverkeer. Anderzijds is het verminderen van CO ₂ -uitstoot van belang, maar ook een betere benutting van de reistijd voor het goederenverkeer.	OVERNEMEN Aan aparte rijstroken voor vrachtverkeer kleven voor- en nadelen. Het geeft meer rust op de weg. Er is wel minder wegcapaciteit voor het autoverkeer. Het hangt van de lokale situatie af. Een optie is ook om te kiezen voor het reserveren van

							de linkerrijstrook voor doorgaand (internationaal) transport. Dat geeft minder problemen en filevorming bij op- en afritten. Een haalbaarheidsonderzoek zou een goede zaak kunnen zijn.
83.	AFD Goes AFD Terneuzen PKV Krabbendijke PKV Waarde AFD Kruiningen PKV Borssele PKV Rilland-Bath	111/112	16	Toevoegen extra regel	Dieper stekende schepen (tot 15,56 meter of meer) op de Westerschelde mogen niet leiden tot nieuwe en of meer baggerwerkwerkzaamheden die er toe zouden kunnen leiden dat er extra 'binnendijkse' natuurcompensatiemaatregelen getroffen moeten worden. Bijvoorbeeld ontpoldering.	Vorige maand werd bekend dat er een proef wordt uitgevoerd om met diepere schepen over de Westerschelde te kunnen varen. Omroep Zeeland publiceerde een artikel waarin staat dat Nederlandse en Vlaamse loodsen gaan proberen om schepen met een diepte van 16 meter door de Westerschelde te loodsen. Nu mag een schip maximaal 15,56 meter diep zijn. Dit bericht kan namelijk zomaar betekenen dat er extra natuurcompensatiemaatregelen ('binnendijkse') getroffen moeten worden om de 'natuurlijke staat van instandhouding' te verbeteren. Dan komt ook al snel het ontpolderidee om de hoek kijken. Wij zijn van mening dat dit zeer onwenselijk is en dat dit feitelijk een symptoombestrijding is (verdwijnen van schorren en slikken) als gevolg van het telkens dieper maken van de vaargeul. De zorg van de SGP fracties is, dat nu blijkt dat het technisch mogelijk is om schepen met grotere diepgang door de Westerschelde te loodsen, dit niet zal blijven bij een eenmalige proef, maar dat dit een structureel karakter zal krijgen. En als dat eenmaal realiteit is, dat ook de baggerstrategie hierop afgestemd gaat worden zodat verzekerd is dat schepen van 16 meter in de toekomst ook de Westerschelde op zullen kunnen (bij hoogwater). Onze zorg is dat dit tot structureel meer (onderhouds-)baggerwerk gaat leiden en daarmee mogelijk tot nog verder afkalven van de zandplaten, versteiling van het estuarium (zie ook pag. 51 zoals hierboven geciteerd) en het mogelijk nog verder verdwijnen van laagdynamisch getijdengebied. Als deze zorg bewaarheid wordt, dan kan het zomaar zijn dat het nu in uitvoering zijnde Natuur Pakket Westerschelde niet voldoende zal blijken om de Staat van Instandhouding van het Westerschelde Estuarium in voldoende mate te verbeteren. Wat dan weer tot gevolg kan hebben	OVERNEMEN Het sluit aan op de eerdere inzet van de Tweede Kamerfractie met betrekking tot ontpoldering en natuurcompensatie bij de Westerschelde. Het is goed om op dit punt heel alert te blijven.

						dat er nieuwe maatregelen genomen moeten worden in de toekomst ter verbetering van de natuur in de Westerschelde. We weten allemaal welke maatschappelijke discussies dit teweeg brengt in Zeeland (ontpoldering).	
84.	PKV Zwartewaterland	112	3	Toevoegen	Ook moet er een opwaardering plaatsvinden van de vaarwegverbinding Vaarweg IJsselmeer-Meppel (VIJM) tot een klasse V vaarweg.	Dit staat al lang in het MIRT maar tot nu toe wordt dit om financiële redenen naar achteren geschoven. Zeker nu door het Rijk en de lagere overheden fors wordt geïnvesteerd in het realiseren van een nieuwe sluis in de Afsluitdijk bij Kornwerderzand zal het opwaarderen van deze vaarweg een hoger rendement opleveren van deze sluis. Daarnaast wordt het vervoer over water (containers en grondstoffen voor de veevoederbedrijven) gestimuleerd.	OVERNEMEN
85.	PKV Echteld	112	7-8	Toevoegen	Het Rijk moet er, samen met de provincies, voor zorgen dat er meer (langdurige) ligplaatsen voor binnenvaartschepen komen.	Nu mogen schepen in de overnachtingshavens van Rijkswaterstaat maar 3 x 24 uur liggen. Dat is niet wenselijk. Daarom graag 'langdurig' er aan toevoegen. Waarom? - Omdat we niet binnen 3 x 24 uur na onze bevalling weer op de been staan, laat staan weer aan het werk gaan. - Omdat Kerst en oud en nieuw, niet in 3 dagen vallen, en wij dan ook graag 'thuis' liggen. - Omdat een ernstige ziekte niet binnen 3 x 24 uur behandeld is, en het hoofd dan wel even naar andere dingen staat, dan varen. - Omdat in tijden van de coronacrisis of economische crisis, er minder vrachtaanbod is, en daardoor meer ligplaats nodig is. - En elk draaiuur van de motor er dan 1 teveel is en we in de huidige situatie van ligplaats naar ligplaats zwerven.	OVERNEMEN
86.	PKV Deventer	112	25	Weglaten	Tekst 'Voor allerlei (chemische) stoffen, gewasbeschermingsmiddelen en medicijnen zijn er strenge (toelatings)eisen met het oog op de risico's voor de mens. Bij 5G-straling is dat niet het geval omdat er nog te weinig gegevens verzameld en doorgerekend zijn. De huidige norm is eenzijdig. Hier is dus actie nodig: meer meten en strenger toetsen!'	Wat hier gesteld wordt is feitelijk incorrect. Er zijn wel strenge eisen voor 5G met oog op de risico's voor de mens. In 1998 heeft een internationale groep wetenschappers bepaald wat de maximale toegestane elektromagnetische veldsterkte is, de zogenaamde blootstellingslimieten. Deze groep heet de International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNRP). Nederland hanteert deze limieten op advies van de Raad van de Europese Unie. Er is een aanbeveling voor de bevolking en voor werknemers die in de buurt van	ONTRADEN De ICNRP-normen zijn gericht op het voorkomen van teveel opwarming van lichaamscellen door straling. Wetenschappers, zoals prof. Kromhout van UU, geven aan dat daarnaast ook gekeken zou moeten worden naar andere stralingseffecten. Bij de in de volksmond herkenbare term '5G' doelen we inderdaad op het gebruik van de hoge

						<p>antennes werken. De ICNIRP toetst regelmatig de limieten. In 2018 leidde dit tot een aanpassing en consultatie. Voor het ontwerpen van apparatuur worden internationaal standaarden opgezet. De standaard IEEE C95.1-2019/Cor2-2020 is hier een voorbeeld van.</p> <p>Elders wordt al gewezen op de noodzaak van meer onderzoek naar de gezondheidseffecten van 26GHz elektromagnetische straling. Dit is, onzes inziens, al voldoende.</p> <p>Tevens is '5G-straling' geen correct woord hier. 5G is een verzamelnaam voor een paar nieuwe technologische implementaties en standaarden, niet een soort straling. Onder de vijfde generatie standaarden vallen ook 700MHz en 3500MHz die al zeer goed onderzocht zijn. Bedoeld wordt: mmWave-straling, of specifiek 26GHz.</p>	frequentiebanden, maar dat doet aan het voorgaande niets af.
87.	AFD Rotterdam	114	27/28	Toevoegen	<p>804A. Waterbesparing moet gestimuleerd worden, ook bij particulieren. De aansluitingskosten moeten omlaag, de kosten voor verbruik moeten omhoog.</p>	<p>Afgelopen zomer waren er enkele waterschappen die aangaven dat het beschikbare water echt te weinig werd. Toch bleef het voorkomen dat mensen met de hogedrukspuit hun tuin sproeien, grote zwembaden in eigen tuin vullen, en meerdere keren per dag de tuinslang gebruiken om de bloemen te begieten. De prijs van water is zo laag dat mensen het verbruik niet in hun portemonnee voelen. Dit moet aangepakt worden, ook om het droogteprobleem tegen te gaan.</p>	<p>OVERNEMEN</p> <p>Het stimuleren van waterbesparing is inderdaad belangrijk. Water is echter ook een belangrijke eerste levensbehoefte, ook voor huishoudens met een laag inkomen. Dan moeten we voorzichtig zijn met kostenverhogingen. Het is wel mogelijk om door verhoging van het marginale tarief zonder een veel hogere waterrekening wat meer prikkels in te bouwen voor waterbesparing door particulieren, met oog voor de positie van drinkwaterbedrijven (vastrecht, verbruikstarieven) en de overheid (Belasting op Leidingwater).</p>
88.	Motie AFD Zeist	Vanaf 116			<ul style="list-style-type: none"> Het hoofdstuk over Landbouw in het huidige Verkiezingsprogramma op zich duidelijk beter is geformuleerd dan het programma 2017-2021, maar er toch onevenwichtige paragrafen in staan (o.a. de paragraaf Stikstof en Natura 2000) en er ook passages in staan die tamelijk haaks op elkaar staan. <p>Stelt aan de Ledenvergadering, voor uit te spreken dat:</p>	<ol style="list-style-type: none"> Voor de Landbouw nadrukkelijk geldt dat deze dient plaats te vinden binnen de kaders van een goed rentmeesterschap. Daarbij de landbouw dient te worden ingepast in de natuur, en niet aan de landbouw prioriteit wordt gegeven boven de natuur. Bij dit uitgangspunt ook relevant is dat Nederland slechts een postzegel op de wereldkaart is, en niet anderen maar wijzelf ons de doelstelling opleggen om - vooral in de veehouderij maar ook in sommige 	<p>ONTRADEN</p> <p>Verschillende noties in de overwegingen hebben ook ten grondslag gelegen aan het opstellen van de landbouwparagraaf (milieuopgave, langjarig beleid met doelvoorschriften, covenant, aanpak bij de bron). En verder: Nederland exporteert veel landbouwproducten, maar daar staat ook nog veel import tegenover; landbouw is een belangrijke motor voor regionale</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • Er - met inachtneming van de in deze motie genoemde overwegingen - nog een keer kritisch naar het onderhavige hoofdstuk wordt gekeken met als doel dat er een meer coherent en evenwichtig hoofdstuk over Landbouw in het definitieve Verkiezingsprogramma komt. 	<p>akkerbouwteelten - voor een groot deel voor de export te produceren.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Het daarom te kort door de bocht is om - ten faveure van de landbouw - zonder nadere onderbouwing te suggereren dat 'niet elke snipper natuur in een Natura 2000-gebied onder het juridische regime moet vallen' (pag. 121, regel 36-37). 5. Een zorgvuldig rentmeesterschap rekening houdt met a) het gegeven dat bepaalde inheemse diersoorten moeten kunnen migreren van het ene naar het andere gebied, b) het gegeven dat kleine natuurgebieden bijzondere ecosystemen kunnen herbergen, c) natuur in de nabije omgeving - zeker in deze steeds stressvoller tijd - een onmisbare functie heeft voor recreatie, d) natuurgebieden (vooral ook de kleine) zorgen voor een rijk geschakeerd en aantrekkelijk landelijk gebied en e) onze kennis van kwetsbare ecosystemen vaak nog beperkt is terwijl deze binnen het geheel van de schepping en ook voor de mens van onvervangbare waarde zijn. 6. Een eerlijke prijs voor agrarische producten (resultierend in een beter rendement en inkomen voor de agrariërs) de druk op de sector in belangrijke mate kan en zal verminderen, en niet alleen daarom maar ook vanuit een oogpunt van billijkheid en eerlijkheid gerealiseerd dient te worden. Onder die condities behoeft ook niet langer per definitie naar opbrengstmaximalisatie te worden gestreefd. 7. De overheid met prioriteit aan een zodanige financiële ondersteuning dient te werken dat het voorgaande punt wordt gerealiseerd, zonder daarbij in strijd te komen met regelgeving vanuit de EU. 8. Er onderscheid moet worden gemaakt tussen de teelten in land- en tuinbouw, in die zin dat de teelt van voedselgewassen wel voor flankerend beleid in aanmerking komt, terwijl teelten van niet-voedselgewassen (bijv. sierteelten) veel meer als een economische activiteit moeten worden beschouwd; 9. Er in de laatste 25 jaar veel is gerealiseerd wat betreft vermindering van de N- en P-emissies naar het milieu, maar dat desondanks sprake 	<p>bedrijvigheid; een eerlijke prijs is een belangrijk streven, maar lastig te realiseren, dus je kunt er niet zomaar de rest van het landbouwbeleid op afstemmen; ook kleine natuurgebieden verdienen goed natuurbeheer, de opmerking in het verkiezingsprogramma richt zich alleen op het zeer strikte juridische beschermingsregime; Nederland heeft al strikt beleid ten aanzien van het voorkomen van dierziekten.</p>
--	--	--	--	--	---	---

						<p>blijft van een overbelasting van (delen van) het milieu;</p> <p>10. De overheid - vanwege een niet consistent beleid in het verleden waarvan veehouders niet de dupe mogen worden - een eenduidig langjarig (stikstof)beleid voor de veehouderij formuleert met duidelijke doelvoorschriften, zodat de agrarische sector (met name melkveehouders) weet waaraan ze toe is en weer vertrouwen kan krijgen in de overheid;</p> <p>11. De huidige stikstofproblematiek in de veehouderij, met name de melkveehouderij, om maatwerkoplossingen (rekening houdend met de diversiteit in de veestapel) en niet gebaat is bij generieke (vooral op controleerbaarheid gestelde) maatregelen (zoals een maximum eiwitgehalte in melkveevoeders). De suggestie van dr. Ir. J. Dijkstra van WUR, internationaal erkend deskundige op het gebied van melkveevoeding, om - analoog aan de oplossing van de fosfaatproblematiek - een convenant tussen overheid en sector overeen te komen wordt door ons als een veel meer begaanbare weg gezien.</p> <p>12. In de veehouderij écht duurzame innovaties dienen te worden nagestreefd, waarbij de focus moet liggen op 'aanpak bij de bron' (voeren naar behoefte; scheiding van feces en urine) en niet bij 'end of the pipe' oplossingen.</p> <p>13. In de agrarische sector zijn, net als in alle andere sectoren, voorlopers en achterblijvers.</p> <p>14. Het om verdere innovatie te realiseren wenselijk is de voorlopers te stimuleren, en de achterblijvers te faciliteren om binnen reële maar duidelijk afgebakende termijnen noodzakelijke verbeteringen tot stand te brengen.</p> <p>15. Nederland als zeer dichtbevolkt land over onvoldoende landbouwareaal beschikt om onder normale omstandigheden zelfvoorzienend te zijn wat betreft het voortbrengen van voldoende, gezond voedsel (n.a. zinsnede pag. 116, regel 8-9). Dit geldt vooral voor akkerbouwproducten en producten die hier om klimatologische redenen niet geteeld kunnen worden. Een zelfvoorzienend</p>	
--	--	--	--	--	--	---	--

						<p>Nederland is in principe mogelijk (bijv. in ernstige crisissituaties), maar zal dan wel resulteren in een heel ander dieet (zie: https://resource.wur.nl/nl/show/Nederland-kan-zelfvoorzienend-zijn-met-voedsel.htm).</p> <p>16. Jacht vooral en bijna uitsluitend moet worden toegestaan in het kader van faunabeheer. Daarom is het beter over 'faunabeheer' dan over jacht te spreken.</p> <p>17. Het wenselijk is een aparte paragraaf (los van Dierenwelzijn) op te nemen over Dierziekten en zoönosen. De problematiek van dierziekten kan niet in slechts één zinvolstaat worden afgedaan.</p>	
89.	PKV Barneveld PKV Ede PKV Harskamp/ Wekerom PKV Lunteren AFD Nijkerk e.o. AFD Rhenen AFD Veenendaal	119	40	Toevoegen	<p>Economische en sociale kracht van regio's is belangrijk. De aanpak en innovatiekracht van Regio Foodvalley is een blauwdruk waarmee voedselproductie voor de toekomstige tijd versterkt en uitgebreid kan worden en voor boeren een duurzaam toekomstperspectief realiseert. Regio Foodvalley, ook met haar innovatiekracht in digitale transformatie, is dé proeftuin van Nederland waar kringlooplandbouw en andere vormen van landbouwinnovatie in praktijk wordt gebracht, en waar onderwijs en wetenschap (zoals Wageningen University & Research) de innovatiekracht van boeren verder versterkt en verdient dan ook alle steun van het Rijk.</p>	<p>In Regio Foodvalley wonen veel boeren, die meeminnoveren en zoeken naar een toekomstbestendig bedrijfsmodel. Vorig jaar is er een Regiodeal gesloten met het Rijk, o.a. ministerie van LNV, provincies Gelderland en Utrecht, de universiteiten Utrecht en Wageningen, LTO en VNO-NCW Midden. Totaal wordt 73 miljoen euro geïnvesteerd in 3 sporen.</p> <p>Zie voor uitgebreidere informatie: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/07/19/regio-deal-foodvalley In spoor 3 is de Foodacademie Nijkerk ook hierin een prominente plek gekregen. Spoor 1 gaat helemaal over het toekomstbestendig maken van de landbouw. In een grote proeftuin gaan meer dan 70 boeren meedoen aan emissie (ammoniak, fijnstof, geur) reductiemaatregelen, bodemverbetering en circulair veevoer concepten. Boeren melden zich aan via de website BoeraanhetRoer.nl Inmiddels zijn er al meer dan 140 aanmeldingen en inmiddels ruim 14 innovaties goedgekeurd, die getest gaan worden vanaf begin 2021. In het bestuurlijk overleg doen veel SGP wethouders ook mee vanuit de Regio Foodvalley en is er in de achterban veel boeren die actief meedoen. Regio Foodvalley gooit ook hoge ogen in de eiwittransitie en food technology. Dit kan men lezen in het recent verschenen rapport "de Kracht van Oost 2.0" in opdracht van provincies Gelderland en Overijssel. Ook hierin wordt de regio Foodvalley als grote groeikanshebber voor werkgelegenheid, innovatie e.d. beschreven. Voor onze jongeren is hier veel goede scholing en</p>	<p>OVERNEMEN</p> <p>Het voorbeeld van regio FoodValley verdient navolging. In de Tweede Kamer heeft de fractie onder meer aangedrongen landelijke inzet van het proeftuin-concept in de FoodValley voor emissiearme methoden en technieken voor de veehouderij.</p> <p>Wel de term blauwdruk vanwege ideologische connotatie vervangen door 'goed voorbeeld'. Dit zien we niet als een inhoudelijke, maar als een tekstuele wijziging.</p>

						toekomstige hoogwaardige werkgelegenheid te behalen. Dit wordt tevens gecombineerd met de trend van digitale transformatie en ICT, waarmee de ICT Campus in de regio Foodvalley o.a. gekoppeld is aan spoor 1 van de landbouwtransitie om de data van de boerenbedrijven te bewerken en te behouden in eigendom. Het verdient dus alle aandacht ook vanuit de SGP om een innovatie, toekomstbestendige landbouw, in samenwerking met digitale transformatie als kennishub vanuit de regio foodvalley te bekrachtigen. Innovatie en ontwikkeling van 'sleuteltechnologieën' versterken innovatieve regionale gebieden zoals Brainport Eindhoven en de Foodvalley rond Wageningen.	
90.	PKV Deventer	116	11	Wijzigen	'en een voorzichtige houding tegenover het veranderen van het DNA van schepselen.'	<p>'Soortgrenzen' zijn arbitraire lijnen tussen 'soorten' die door mensen zijn vastgesteld. Respect voor de schepping is geboden uit respect voor de Schepper, maar deze grenzen hebben weinig te maken met de scheppingsorde. Tegenstanders van genetische modificatie, zoals Greenpeace, hebben de taxonomische indeling door biologen verabsoluteerd tot iets statisch waaraan niet getornd mag worden. Vaak worden deze soortgrenzen verdedigd vanuit een visie dat de natuur goddelijk is. De Schepper van hemel en aarde heeft echter een LEVENDE schepping gemaakt die voortdurend in beweging is. Zo kan een virus moeiteloos genetisch materiaal van vleermuizen of schubdieren naar mensen overbrengen, juist omdat ze zo gemaakt zijn. De genetische code van de soorten die wij onderscheiden is voortdurend in beweging. Soms groeien twee populaties van een soort zo uit elkaar dat twee soorten ontstaan en af en toe vermengen twee soorten zodat een derde soort ontstaat. Als zo'n nieuwe soort levend nageslacht kan krijgen, hoe zou een mens dan kunnen zeggen dat het niet gemogen had?</p> <p>e leven echter in een gebroken schepping. Dat blijkt onder meer uit de vele soorten die door menselijk toedoen uitsterven. Het zou niet goed zijn als (kunstmatig) veredelde gewassen de wilde gewassen verdrijven. Hetzelfde geldt overigens voor exoten.</p> <p>De zorg voor de schepping in het besef van onze beperktheid moet onze motivatie zijn voor een</p>	ONTRADEN Het begrip 'soortgrenzen' is voor meerdere uitleg vatbaar. Het gaat hier om respect voor het feit dat planten en dieren geschapen zijn 'naar hun aard'. Dat betekent niet een verabsoluteren van elke door de mens vastgestelde soortgrens, maar wel rekening houden met de verschillende scheppingsgroepen en hun eigenschappen. Het feit dat er bij genetische modificatie risico's kunnen zijn voor veiligheid en biodiversiteit staat hier ook niet los van.

						voorzichtige houding naar genetische modificatie en niet een ongepast respect voor grenzen die door mensen bedacht zijn.	
91.	PKV Deventer	122	37	Weglaten	De overheid moet veredeling van weerbare rassen faciliteren door ruimte te geven voor nieuwe veredelings technieken.	Zie die toelichting bij het amendement op pagina 116.	ONTRADEN In aanvulling op de toelichting op amendement 90: de SGP heeft zich de afgelopen tijd positief uitgelaten over de toepassing van cisgenese (soort eigen genen) en kritisch over transgenese (soort vreemde genen). Cisgenese biedt al veel mogelijkheden met betrekking tot ziekte- en droogteresistentie en blijft dicht bij de natuurlijke, klassieke verdelingswijze.
92.	PKV Deventer	125	24	Weglaten	Bij de praktische toepassing van biotechnologie past ontzag voor de orde in Gods schepping. Ook is voorzorg nodig met het oog op veiligheidsrisico's.	De zorg voor de schepping in het besef van onze beperktheid moet onze motivatie zijn voor een kritische houding naar genetische modificatie en niet een ongepast respect voor grenzen die door mensen bedacht zijn. Zie die toelichting bij het amendement op pagina 116.	ONTRADEN Zie toelichting amendement 90.
93.	PKV Deventer	125	27	Wijzigen	Het klonen van dieren, in het lab of daarbuiten, moet verboden blijven.	‘Knutselen met de genen van dieren’ is niet verboden en zou dat ook niet moeten zijn. Modificatie van de genen van cellen die van dieren afkomstig zijn, vormt uitsluitend een bedreiging voor dieren als gemodificeerde geslachtscellen gebruikt worden om dieren te bevruchten en zo de eigenschappen aan te passen van de dieren die geboren worden en daarmee ook van hun nageslacht. Er is een risico dat deze gemodificeerde dieren aan onverwachte gebreken lijden, zoals ook bij ‘doorgefokte’ hondenrassen vaak voorkomt. Het is de vraag wanneer dat risico aanvaardbaar is. Knutselen met genen in zijn algemeenheid is echter een belangrijke pijler van de wetenschap. Door de genen van cellen of insecten ‘uit te zetten’ kan de rol van deze genen bestudeerd worden. Genetisch gemodificeerde cellijnen worden onder meer gebruikt om medicijnen te testen. Zonder deze cellijnen zouden jaarlijks vele duizenden extra dierproeven nodig zijn. Net als bij alle dierproeven, moet een plan om genen van een ander organisme in een dier te bouwen door een ethische commissie gekeurd	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) ‘Het zodanig genetisch modificeren van dieren dat deze erfelijke veranderingen doorgegeven worden aan hun nakomelingen en het klonen van dieren moeten verboden blijven.’ We doelen met name op het zodanig genetisch modificeren van dieren dat deze genen doorgegeven worden aan hun nakomelingen. Het gaat hier dus niet zozeer om het verbieden van het werken met cellijnen in het lab.

						worden. Daarbij is altijd de vraag of het doel de dierproef vereist en rechtvaardigt. Als het aantal dierproeven beperkt kan worden door genetisch gemodificeerde dieren in te zetten, kan dat een goede reden zijn. Het klonen van dieren moet echter verboden blijven, omdat dat leidt tot een jong dier dat met een verouderd lichaam geboren wordt. Dat is onnodig dierenleed.	
94.	PKV Deventer	125	28	Weglaten	Tekst 'Genetische modificatie van planten door soortvreemde genen 'in te bouwen' moet verboden worden, ook in de EU.'	Zie die toelichting bij het amendement op pagina 116. Er zijn geen principiële bezwaren tegen het 'soortvreemde'. Wel is het denkbaar dat een gen afkomstig van een bacterie een immuunreactie kan uitlokken of dat een genetisch gemodificeerde plant wilde planten verdringt. Daarom moet de veiligheid van elke genetisch gemodificeerd gewas voor de consument en voor de omgeving getoetst worden voordat het gewas toegelaten wordt. De bestaande vergunningsplicht en milieumonitoring volstaan hiervoor.	ONTRADEN Zie toelichting amendement 93.
95.	PKV Deventer	125	30	Weglaten	Snellere veredeling van planten door gebruik van nieuwe technieken moet meer ruimte krijgen.	Zie die toelichting bij het amendement op pagina 116.	ONTRADEN Zie toelichting amendement 93.
96.	AFD Achterhoek	124	19	Wijzigen	(...) beheer van bestaande gebieden door enerzijds de terrein beherende organisaties zoals Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en de provinciale landschappen. Anderzijds door meer agrarisch en particulier (...).	We vinden dat in dit hoofdstuk op een wat te eenzijdige manier wordt gesproken over natuurbeheer door agrariërs. Zij vervullen hier een onmisbare rol, maar anderzijds vervullen de Terrein beherende organisaties ook een belangrijke rol die best genoemd mag worden. Dat laat onverlet dat de overheid mag toezien op een juiste manier van beheer en omgang met de financiële middelen, als deze publiek worden gefinancierd.	OVERNEMEN Bij goed beheer van bestaande gebieden gaat het inderdaad om de inzet van de terrein beherende organisaties die voldoende middelen moeten hebben om dit beheer vorm te geven. Dus geen bezwaar om dit nog te benadrukken.
97.	PKV Opheusden	124	36	Toevoegen	Nederland en (laan)bomenteelt horen bij elkaar. Om de weerbaarheid als gevolg van de klimaatverandering in onze samenleving te vergroten, de hoge uitstoot van CO2 te compenseren met O2 producerende bomen voor o.a. een betere luchtkwaliteit en omdat tegen hittestress er aanplant van bomen in al onze straten nodig is, moet de (laan)bomenteelt de komende jaren een grote vlucht nemen. Omdat er vooral	Als plaatselijke kiesvereniging in hét laanboomcentrum van Europa vinden wij het van belang dat er in het verkiezingsprogramma aandacht is voor het investeren in de laanbomenteelt. Als rentmeester van de schepping is het investeren in (de) bomen(teelt) een manier om de weerbaarheid te vergroten daarom vinden wij het als PKV van een christelijke partij als de SGP het van belang dat het investeren in onderzoek en faciliteren van de juiste	OVERNEMEN Met de opmerking dat het tekstvoorstel misschien beknopter geformuleerd zal worden. Bomen leveren inderdaad een belangrijke bijdrage aan een betere leefomgeving. Bomenteelt verdient daarom ruimte en steun.

					<p>veel kleine ondernemers in de (laan)bomenteelt werkzaam zijn, de kwetsbaarheid bij ziektes groot is, verdiend onderzoek naar het vergroten van diversiteit en van innovatieve ontwikkeling van de (laan)bomenteelt landelijke steun. Een belangrijke rol voor de overheid geldt daarbij ook het faciliteren van een adequate infrastructuur, teneinde logistieke processen efficiënt te kunnen laten plaatsvinden.</p>	<p>omstandigheden voor de bomenteelt wordt opgenomen.</p>	
98.	SGP-jongeren	127	5	<p>Toevoegen na 'verdienmodel.'</p>	<p>Met name jongeren komen in de knel en kunnen geen betaalbare woning vinden; daar moet echt verandering in komen.</p>	<p>Het is voor starters enorm moeilijk om aan een woning te komen. Jonge gezinnen kunnen zo moeilijk hun leven gaan opbouwen. Als partij voor het gezin moeten we deze jongeren steunen en zorgen dat ze niet al op achterstand staan voor ze een gezin willen stichten.</p>	<p>OVERNEMEN Tekst opnemen in de inleiding op pag. 127 vanaf regel 30.</p> <p>In de inleiding op dit hoofdstuk worden de hoofdlijnen van de visie van de SGP op de woningmarkt geschetst. Er is bewust voor gekozen om hier, in beginsel, geen concrete maatregelen te benoemen. Daarnaast is er bewust voor gekozen om in de inleiding, in beginsel, geen specifieke groepen woningzoekenden apart te benoemen. Ondanks het feit dat ook de SGP ziet dat jongeren het erg lastig hebben op de woningmarkt, zijn wij ons ook bewust van het feit dat er meer groepen zijn die hetzelfde ervaren. Denk aan ouderen die lastig een passende seniorenwoning kunnen vinden, of aan middeninkomens die nauwelijks een betaalbare huurwoning kunnen vinden. Het voorgestelde amendement gaat tegen beide keuzes in. Het doet geen recht aan de brede problematiek van de woningmarkt om reeds in de eerste alinea specifiek aandacht te vragen voor jongeren op de woningmarkt, ondanks de gedeelde, terechte, zorgen over de problemen. Omdat starters op pagina 127 vanaf regel 28 als voorbeeld worden genoemd, is het een passende plaats om de toevoeging vanaf regel 30 op te nemen.</p>

99.	SGP-jongeren	127	23	Toevoegen	<p>Als echter in bepaalde gebieden de woningbouw achterblijft, kan het Rijk ingrijpen en de bouw van woningen afdwingen. Het Rijk kan er dan bijvoorbeeld voor kiezen woningbouw prioriteit te geven boven de aanleg van zonne- of windparken. Alleen zo kunnen we immers garanderen dat er binnen afzienbare tijd voldoende betaalbare woningen komen.</p>	<p>Als gemeenten in bepaalde gebieden de woningbouw laat versloffen of heel veel vertraging opleveren bij het verstrekken van bouwvergunningen, moet de overheid kunnen ingrijpen om de woningnood op te lossen. Het kan niet zo zijn dat nodeloze bureaucratie of een lokale politieke impasse de problemen op de woningmarkt verergeren. Dit betekent echter niet dat de landelijke overheid overal over de lokale politiek heen moet regeren. Het motto 'lokaal wat kan, centraal wat moet' is hierop van toepassing.</p>	<p>ONTRADEN In de inleiding op dit hoofdstuk worden de hoofdlijnen van de visie van de SGP op de woningmarkt geschetst. In die zin past een concrete maatregel als voorgesteld wordt in het amendement niet in de inleiding. Daarnaast is er bewust voor gekozen om het Rijk weliswaar een belangrijke positie te geven op de woningmarkt, maar daarbij ook nadrukkelijk de lokale democratie en de lokale verantwoordelijkheden te respecteren. De punten 885 - 889 op pagina 128 laten deze gewenste taakverdeling tussen de verschillende overheden zien. Het amendement suggereert dat door alleen het Rijk de mogelijkheid te geven om in te grijpen we kunnen 'garanderen dat er binnen afzienbare tijd voldoende betaalbare woningen komen'. Dat doet geen recht aan de actieve rol die veel gemeenten hebben. Het overgrote deel van de gemeenten is zich bewust van de woningnood, en zet stevig in op meer woningbouw. Er bestaat reeds een mogelijkheid voor het Rijk om lokaal in te grijpen, op grond van artikel 4.4 van de Wet ruimtelijke ordening. In die zin is dit amendement ook overbodig. De toelichting bij het amendement geeft aan dat niet zo kan zijn 'dat de landelijke overheid overal over de lokale politiek heen moet regeren'. Dat is echter wel het risico wat dit amendement behelst, door actief te pleiten voor het ingrijpen door het Rijk op lokaal niveau. Omdat de huidige mogelijkheden volstaan en de lokale democratie moet worden gerespecteerd ontraden we dit amendement.</p>
-----	--------------	-----	----	-----------	---	--	---

100.	SGP-jongeren	127	23	Toevoegen (indien van toepassing na de toevoeging van het amendement 'Grotere rol centrale overheid')	Het feit dat de Rijksoverheid een belangrijke rol heeft in het aanpakken van de woningnood, rechtvaardigt de terugkeer van een Ministerie van Volkshuisvesting.	Tot 2010 kende Nederland een Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Na het opheffen van dit ministerie zijn de taken verdeeld over drie verschillende ministeries. Hierdoor is het moeilijk voor de overheid om een goed eenduidig beleid te voeren betreffende de volkshuisvesting en de daarmee sterk samenhangende ruimtelijke ordening. De huidige woningnood rechtvaardigt de terugkeer van een Ministerie van Volkshuisvesting om de coördinatie van het beleid te verbeteren.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'Het feit dat het Rijk een belangrijke rol heeft in het aanpakken van de woningnood, zorgt ervoor dat de SGP open staat voor de terugkeer van een Ministerie van Volkshuisvesting.' Toevoegen op pagina 128, na maatregel 889. In de inleiding op dit hoofdstuk worden de hoofdlijnen van de visie van de SGP op de woningmarkt geschetst. In die zin past een concrete maatregel als voorgesteld wordt in het amendement niet in de inleiding. Als de woningnood op een effectieve en efficiënte manier versnel opgelost kan worden door de terugkeer van dit ministerie staat de SGP daar uiteraard voor open. Echter, het is niet duidelijk of dit inderdaad het geval is. De woningnood wordt helaas, naar verwachting, niet opgelost door de terugkeer van dit ministerie, hoewel het wel een extra aanjager kan zijn.
101.	AFD Rotterdam	129	15/16	Toevoegen	895A. Bij de locatiekeuze en inrichting van woonwijken moeten gemeenten en provincies veel beter rekening houden met de effectieve benutting van mogelijkheden voor energiebesparing en (verschillende vormen van) hernieuwbare energie.	Meer duurzaamheid is niet zozeer 'alle woningen van het gas af', maar bijvoorbeeld de woonwijken zo inrichten dat de daken van woningen op het zuiden gesitueerd zijn (t.b.v. maximale benutting van zonne-energie), aardwarmteprojecten mogelijk zijn, innovatieve kleine windturbines mogelijk zijn, een gunstige aan- en afvoer van water, etc. Goed rentmeesterschap is ook gewoon heel praktisch denken en doen.	OVERNEMEN Eens met de overwegingen van het amendement. Goed om hier ook al aan de voorkant voldoende oog voor te hebben. Omdat er echter verderop in het programma, op pagina 131, specifiek wordt ingegaan op de verduurzaming van de woningmarkt, is het beter om het nieuwe punt 895A na regel 24 op pagina 131 toe te voegen.
102.	PKV Rijssen	129	19	Wijzigen	Tijdelijke woningen, tiny houses en flexwoningen zijn een oplossing om op korte termijn een tijdelijke krapte op te vangen.	'kunnen een oplossing zijn': Er wordt eigenlijk niets gezegd.	OVERNEMEN Omdat lokale omstandigheden vaak erg verschillend zijn, hebben we in beginsel niet stellig willen aangeven dat dergelijke woningen inderdaad een oplossing zijn. Maar ook met dit amendement blijft staan dat dergelijke woningen enkel een oplossing zijn voor de <i>korte</i> termijn om een <i>tijdelijke</i> krapte op te vangen. In die gevallen bieden deze woningen

							inderdaad vaak een oplossing. Goed om dit wat stelliger te noemen.
103.	SGP-jongeren	130	13	Toevoegen	Jongeren moeten op de woningmarkt maar al te vaak concurreren met investeerders die alle betaalbare woningen wegekopen. De SGP staat daarom positief tegenover maatregelen die jongeren een eerlijkere kans geven op de woningmarkt, zoals een differentiatie in de overdrachtsbelasting.	Een woning is bedoeld om in te wonen, niet om te gebruiken als beleggingsobject. Jongeren moeten op de woningmarkt maar al te vaak concurreren met beleggers die veel meer te besteden hebben dan zij. Dat verkleint hun kans om een woning te vinden. Daarom verdienen jongeren een betere uitgangspositie op de woningmarkt ten opzichte van grote investeerders en beleggers. Een differentiatie in de overdrachtsbelasting biedt hen deze eerlijke kans.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) <i>Tekstvoorstel</i> , toevoegen bij punt 904: 'De SGP staat daarnaast positief tegenover maatregelen die jongeren een eerlijkere kans geven op de woningmarkt.' De overdrachtsbelasting is reeds gedifferentieerd vormgegeven, ten gunste van jongeren/starters. De precieze tekst in het amendement is in die zin overbodig. Uiteraard is de SGP het wel eens met de boodschap in het amendement: we staan positief tegenover maatregelen die jongeren een eerlijke kans geven op de woningmarkt.
104.	PKV Uddel	130	15	Weglaten	Ik stel voor om de volgende bijzin te verwijderen: 'zonder al te hoge boetes'.	Het woord 'boetes' is verwarrend. Wanneer een hypotheek wordt afgesloten, wordt een overeenkomst aangegaan tussen hypotheekverstrekker en hypotheeknemer, voor een bepaalde periode. Wanneer een hypotheeknemer onder deze overeenkomst uit wil komen, bijvoorbeeld om de rentevaste periode af te kopen, zegt zij hiermee éézijdig het contract op. Hiervoor rekent de hypotheekverstrekker een vergoeding, in de volksmond een boeterente genoemd. SGP staat voor een man een man, een woord een woord. Wanneer hypotheekverstrekkers niet meer een vergoeding mogen rekenen voor het door de hypotheeknemer beëindigen van een overeenkomst, lopen hypotheekverstrekkers een hoger risico, wat zich zou kunnen vertalen in hogere renten, of een beperkter aanbod aan langlopende renteperioden. Een hypotheekverstrekker legt namelijk een deel van zijn kapitaal vast voor de rentevaste periode, en vraagt daarvoor een vergoeding: veelal heeft een hypotheek met een 30 jaar rentevast periode een hogere rente dan een hypotheek met een 5 jaar rentevast periode.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) De verwarrende bijzin niet verwijderen, maar verduidelijken door de zinsnede 'zonder al te hoge boetes' te vervangen door 'zonder onnodig hoge vergoedingen te rekenen.' Hypotheekverstrekkers hebben meer marktmacht dan hypotheeknemers. Daarom deze maatregel. We zijn het met de indiener eens dat het niet zo kan zijn dat hypotheekverstrekkers geen vergoeding meer mogen rekenen. Dat is ook niet wat er in de tekst staat. Wat met deze maatregelen beoogd wordt, is dat er geen onnodig hoge kosten worden gerekend voor het oversluiten van hypotheeken. Dat zie je nu in de praktijk soms gebeuren, wat het voor hypotheeknemers erg lastig kan maken om een hypotheek over te sluiten. Terwijl dit soms wel wenselijk is, bijvoorbeeld door verandering in het inkomen of andere persoonlijke situaties. Het woord 'boetes' sluit

							hierbij aan bij het begrip de zoals dat in de samenleving bekend is.
105.	AFD Leusden	134	9	Toevoegen	Invoering van de omgevingswet mag gemeenten en provincies geen extra geld kosten.	Gemeenten hebben zeer negatieve ervaringen met decentralisatie van o.a. WMO en jeugdzorg. Gemeenten waar de financiën een minder rooskleurig beeld vertonen, kunnen in de problemen komen. We nemen aan, dat dit ook voor provincies geldt.	OVERNEMEN De Kamerfractie heeft in debatten aandacht gevraagd voor de financiële consequenties van de invoering. Dit sluit hier goed op aan.
106.	AFD Rotterdam	136	33/34	Toevoegen	939A. Indien een onderneming een winstdelingsregeling toepast of bonussen uitkeert, mogen deze zich niet beperken tot het (hogere) management, maar zullen deze in beginsel en naar evenredigheid van toepassing zijn op iedere werknemer. Dit uitgangspunt wordt in de wetgeving vastgelegd.	ledere werknemer, van laag tot hoog in de onderneming, draagt bij aan het ondernemingsresultaat. Het is daarom onrechtvaardig om het lager betaalde personeel op de werkvloer op voorhand geheel uit te sluiten van een bonus- of winstdelingsregeling (indien een onderneming die toepast). Het selectief toepassen strijdt met wezenlijke Bijbelse uitgangspunten voor economie en samenleving.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) ‘Indien een onderneming bonussen uitdeelt, mogen deze zich in beginsel niet beperken tot het (hogere) management, maar zullen deze in beginsel en naar evenredigheid van toepassing zijn op iedere werknemer.’ Winstdelingen en bonussen zijn vaak onderdeel van het loon van in (met name) hogere managementlagen, het zogenoemde variabel loon. Op zich hoeft het dus ook niet negatief te zijn dat er in de top bonussen uitgekeerd worden, terwijl bij andere werknemers geen bonus uitgekeerd wordt. Zij krijgen dan gewoon een vast loon, onafhankelijk van de omzet/winst van de onderneming. Iedere werknemer onderdeel laten uitmaken van de winstdelingsregeling hoeft dus nadrukkelijk geen voordelen op te leveren voor alle werknemers. Het inkomen wordt namelijk flexibeler, en kan ook plotseling veel lager uitvallen. Wel is het zo dat het niet wenselijk is dat er exorbitant hoge bonussen aan de top worden uitgekeerd.
107.	AFD Rotterdam AFD Leiden- Leiderdorp e.o.	136	33/34	Toevoegen	939B. Arbeiders hebben recht op een eerlijk loon. Onderbetaling is onwettig, exorbitante beloningen zijn moreel onacceptabel. Idealiter bedraagt in een onderneming of organisatie het uurloon van de bestbetaalde werknemer niet meer dan 15 keer zoveel als de laagstbetaalde werknemer.	Inkomensverschillen tussen top en werkvloer zijn uiteraard geoorloofd en gerechtvaardigd. Maar deze verschillen zijn soms exorbitant. Als een CEO 283 keer zo veel ‘verdient’ als het loon van iemand op de werkvloer, is dat buiten alle proporties. Ondernemingen zijn vrij om de hoogte van de salarissen (in overleg met hun personeel) vast te stellen, maar dienen wel de Bijbelse normen van	ONTRADEN Zoals de toelichting terecht aangeeft, zijn inkomensverschillen binnen ondernemingen geoorloofd. Dit amendement wil inkomensverschillen niet geheel nivelleren, maar zet wel een stap in die richting.

					Ondernemingen die hun topmanagers meer dan 30 keer zoveel uitbetalen dan hun personeel op de werkvloer, worden verplicht tot het betalen van een extra heffing van 1% berekend over de verschuldigde vennootschapsbelasting in het betreffende belastingjaar.	rechtvaardigheid en gematigdheid te betrachten. Ondernemingen rapporteren het verschil tussen het hoogste en laagste uurloon dat aan werknemers is uitbetaald in hun jaarverslag. Dit betreft alleen ondernemingen die vennootschapsbelasting betalen, zodat deze regel in de praktijk geen extra lasten veroorzaakt voor kleinere ondernemingen. De factor 15 is gekozen omdat bij de overheid het maximale salarisverschil een factor 7 bedraagt.	De factor 15 (en 30) lijkt ook zonder echt goede argumentatie gekozen te zijn. De gevolgen voor ondernemingen zijn erg onduidelijk. Ook voor midden en kleine bedrijven kan het grote gevolgen hebben, ook zij betalen vennootschapsbelasting. Zeker in combinatie met de extra belasting voor ondernemers, is dit niet in alle opzichten een positief voorstel. Wel blijft uiteraard staan dat werkgevers verplicht zijn om aan hun werknemers een fatsoenlijk loon te betalen, zoals ook aangegeven wordt in regel 23 op pagina 81.
108.	AFD Waddinxveen	141	28	Toevoegen	Voor alle overheidsinstanties geldt dat er voldoende budgettaire ruimte moet zijn zodat elke instantie op een doelmatige wijze uitvoering kan geven aan al haar opgedragen taken.	Bij verschillen uitvoeringsinstanties zijn de afgelopen jaren (externe) onderzoeken geweest naar de verhouding tussen het takenpakket en de financiering. Dit resulteerde niet altijd in een positieve conclusie. Voor overheidsinstanties is het van cruciaal belang dat zij voldoende budget hebben om haar taken, op een zo doelmatig mogelijke manier, uit te kunnen voeren. Een kleine overheid is een nobel streven, maar dan moet elk onderdeel van deze kleine overheid ook in staat zijn om al haar taken te kunnen uitvoeren.	OVERNEMEN Een kleinere overheid moet niet resulteren in onvoldoende financiële ruimte voor overheidsinstanties (en uitvoeringsorganisaties). In die zin kan het amendement overgenomen worden. Het amendement stelt voor om deze zinsnede in de inleiding op te nemen. Daar past het minder goed, omdat daar in grote lijnen een richting wordt uitgezet, zonder al te specifieke maatregelen. Dit tekstvoorstel past beter als concreet punt in het programma. Dat wil zeggen: als nieuw punt 980, in te voegen in regel 33 op pagina 142.
109.	AFD Zeist	141 en 144	regel 3; 5-15 na regel 6	Toevoegen	<ul style="list-style-type: none"> Regel 3: 'zeven' wijzigen in 'acht'; Op pagina 141, tussen of na de punten 1 t/m 7 in regel 5-15: De overheid vermindert de belasting op inkomen uit arbeid en verhoogt tegelijkertijd de belasting op inkomen uit vermogen. Op pagina 144, na regel 6 of een andere plaats in deze omgeving (als extra actiepoint): De lasten op inkomen uit arbeid moeten worden verlaagd, terwijl die op inkomen uit vermogen navenant 	Vergeleken met (veel) andere landen is de belasting op inkomen uit arbeid in Nederland veel hoger terwijl de belasting op inkomen uit vermogen een stuk lager ligt (zie: Bouwstenen voor een beter belastingstelsel; Syntheserapport). Dit heeft geleid tot extreme en ethisch onaanvaardbare grote verschillen in besteedbaar inkomen In genoemd rapport worden op pagina 16 als beleidsopties genoemd: <ul style="list-style-type: none"> Forse lastenverlichting op arbeid is nodig als tegenwicht voor de stijgende premies Zorgverzekeringswet; 	ONTRADEN In de eerste plaats komt de tekst in het verkiezingsprogramma reeds deels overeen met dit amendement. De notie dat de lasten op arbeid moeten worden verlaagd, komt er namelijk nadrukkelijk in voor. Daarnaast worden in de inleiding, in regel 5 - 15 op pagina 141, enkele grote lijnen geschetst die aan de basis liggen voor onze inzet op financieel gebied. Dit is nadrukkelijk niet bedoeld als een opsomming van maatregelen die de SGP nastreeft

					<p>moeten worden verhoogd. Dit mede als instrument om de inkomensverschillen tussen onvermogende en (zeer) vermogende Nederlanders niet verder te laten toenemen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een meer toekomstbestendig belastingstelsel door een kleiner verschil in belastingdruk tussen werkenden, gepensioneerden en zelfstandigen • Verschuiven van het belasten van inkomen uit arbeid naar het belasten van vermogen zorgt voor een beter belastingstelsel <p>De afdeling Zeist vindt dit een goede richting voor een rechtvaardiger toekomstig belastingstelsel, en acht het in het licht daarvan gewenst dit amendement als achtste uitgangspunt toe te voegen aan de zeven concrete uitgangspunten voor de overheidsfinanciën.</p>	<p>(anders zouden er veel meer maatregelen voor deze opsomming in aanmerking komen, denk bijvoorbeeld het tegengaan van belastingontduiking). In die zin is het opnemen van de notie dat de 'inkomsten uit vermogen moeten worden verhoogd' niet van dien aard dat het opgenomen moet worden in de opsomming, met inachtneming van bovenstaande overwegingen.</p> <p>In het tekstvoorstel wordt aangegeven dat de lagere lasten op arbeid en hogere lasten op vermogen dienen als 'instrument om de inkomensverschillen tussen onvermogende en (zeer) vermogende Nederlanders niet verder te laten toenemen'. Met de aanname dat hierbij wordt uitgegaan van het feit dat (zeer) vermogende Nederlanders een hoger inkomen hebben dan onvermogende Nederlanders, wordt dit doel reeds bereikt door diverse andere maatregelen in dit programma. In die zin is dit amendement ook overbodig.</p> <p>Ten slotte, het vormgeven van de vermogensrendementsheffing zoals in het verkiezingsprogramma voorgesteld wordt, zorgt naar alle waarschijnlijkheid reeds voor de gewenste nivellering van de belasting op vermogen.</p>
110.	PKV Barneveld	143	28-30	Weglaten	<p>Daarom moet het splitsingsstelsel ingevoerd worden: het totale gezinsinkomen wordt gedeeld door twee en daarna worden de fiscale partners ieder apart belast.</p>	<p>Het splitsingsstelsel is geen goede oplossing als in een gezin de vader of moeder is weggefallen en er één ouder is overgebleven. Zo'n eenouder heeft het al zwaar genoeg. Daarom wordt de belasting geheven over het gezinsinkomen (lees: de ouder(s) die het inkomen verdienen) en wordt het totale gezinsinkomen als één gezien en belast. Op deze manier krijg je een 'fiscale eenheid' in de inkomstenbelasting.</p>	<p>ONTRADEN</p> <p>De invoering van het splitsingsstelsel is al langer een wens van de SGP. Invoering van het splitsingsstelsel betekent dat inkomstenbelasting niet op individueel, maar op gezinsniveau wordt geheven. Daardoor wordt de huidige kloof tussen een- en tweeverdieners opgeheven.</p> <p>In tegenstelling tot wat de toelichting bij het amendement suggereert, gaan ook eenoudergezinnen er door het splitsingsstelsel op vooruit. De</p>

							heffingskortingen worden binnen het splitsingsstelsel namelijk aangepast, ten gunste van eenoudergezinnen. Is die zin biedt het splitsingsstelsel tevens een goede oplossing voor eenoudergezinnen, zij gaan er namelijk ook op vooruit.
111.	PKV Uddel	143	36	Wijzigen: op pagina 14 en weglaten op pagina 143	<p>Voorstel om 'Bij de geboorte van het vierde kind krijgen ouders een tegemoetkoming in de extra kosten die dan vaak gemaakt moeten worden, bijvoorbeeld voor de aanschaf van een andere auto' te vervangen door 'De SGP staat voor een draagkrachtbeginsel ten aanzien van de kinderbijslag'.</p> <p>Merk op dat pagina 143 vanaf 36 kan komen te vervallen: Daarnaast komt er een eenmalige, extra uitkering van 1000 euro voor de geboorte van het vierde kind, die bijvoorbeeld gebruikt kan worden voor de aanschaf van een grotere gezinsauto.</p>	<p>De 1.000 EUR tegemoetkoming is een populistische maatregel en past niet bij de SGP.</p> <p>De SGP staat voor een draagkrachtbeginsel in de kinderbijslag, waarbij grootverdieners minder kinderbijslag ontvangen dan mensen met een modaal inkomen.</p> <p>De kinderbijslag dient om ouders financieel te ondersteunen. De overheid dient alleen te steunen waar nodig, grootverdieners hebben geen kinderbijslag nodig om rond te komen, terwijl modale inkomens een hogere kinderbijslag goed kunnen gebruiken.</p> <p>De 1.000 EUR tegemoetkoming is niet budgettair neutraal en leidt tot hogere overheidsuitgaven, terwijl een kinderbijslag naar draagkracht budgettair neutraal geïmplementeerd kan worden.</p>	<p>ONTRADEN</p> <p>Financiële ondersteuning van <i>alle</i> gezinnen met kinderen juicht de SGP toe. Niet alleen voor lage inkomens, maar ook voor midden- en hogere inkomens.</p> <p>Een kinderbijslagregeling in de vorm van een vast bedrag per kind per kwartaal is het meest eenvoudig qua uitvoering. Een inkomensafhankelijke regeling is complex en vergroot de marginale druk op middeninkomens. Dat vindt de SGP ongewenst.</p> <p>In dit programma pleit de SGP ook voor een verhoging van het kindgebonden budget, waardoor lagere inkomens extra ondersteuning krijgen.</p> <p>De komst van een vierde kind in een gezin leidt vaak tot extra kosten (aanpassing in de woning, grotere gezinsauto). Daarom de tegemoetkoming van € 1.000 die wordt vormgegeven door de kinderbijslag bij de geboorte van het vierde kind eenmalig te verhogen. In het financiële plaatje van het verkiezingsprogramma is deze maatregel gedekt door de kinderopvangtoeslag voor hoge inkomens te versoberen.</p>
112.	PKV Rijssen	144	7 t/m 23	Wijzigen	Regel 7 t/m 23 vervangen door: 'De SGP wil af van de ingewikkelde Toeslagen systematiek. Huishoudens die erop achteruitgaan worden gecompenseerd door lagere belastingen of door middel van andere maatregelen.'	Voortborduren op een niet werkende systematiek is heilloos. Op pag 144, regel 7 t/m 11, wordt het failliet van het systeem duidelijk beschreven, alleen de conclusie is wat ons betreft te mager. Die moet zijn : Stoppen met Toeslagen.	<p>ONTRADEN</p> <p>Het tekstvoorstel komt in feite neer op punt 986 in het verkiezingsprogramma. Het gevolg is dat feitelijk alleen punt 987 en 988 geschrapt worden. Daarmee wordt echter geen rekening gehouden met de termijn voor de verbouw of afbouw</p>

							van het huidige toeslagenstelsel. Zie ook de toelichting bij het amendement op pagina 1 (hierboven).
113.	AFD Veenendaal	145	30	Toevoegen	De SGP pleit er voor dat kringloopwinkels waarvan de opbrengst uitsluitend aan goede doelen wordt besteed, geen belasting behoeven te betalen.	Het is onverteerbaar dat vrijwilligers een grote inzet leveren voor een goede doel, een bijdrage leveren in de circulaire economie en duurzaamheid en dat daar vervolgens nog belasting over betaald moet worden?	<p>OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'De SGP pleit er voor dat kringloopwinkels waarvan de opbrengst uitsluitend aan goede doelen wordt besteed, geen omzet- en vennootschapsbelasting behoeven te betalen.'</p> <p>Het amendement behelst een mooie gedachte. Niet alleen vanuit het oogpunt van de circulaire economie, maar ook met het oog op de geefbereidheid en 'het omzien naar elkaar' (gezien de opmerking in het amendement over de goede doelen). Het voorstel, dat ziet op kringloopwinkels waarvan de opbrengst uitsluitend aan goede doelen wordt besteed, kunnen we omarmen. Echter moet er wel aan toegevoegd worden dat het afschaffen van de belasting alleen ziet op de omzet- en winstbelasting. Zoals het amendement nu voorgesteld wordt, zou bijvoorbeeld ook de loonheffing uitgesloten worden, terwijl dat niet de bedoeling kan zijn. In veel kringloopwinkels zijn niet alleen vrijwilligers, maar ook werknemers in dienst. In die gevallen moet de loonheffing uiteraard wel plaatsvinden.</p>
114.	AFD Rhenen	148	30	Toevoegen	Nederland erkent Taiwan als zelfstandige staat en gaat zich inzetten voor een erkenning van Taiwan als zelfstandige staat door de internationale gemeenschap.	In het huidige verkiezingsprogramma worden een aantal voorzorgsmaatregelen genoemd om de Chinese invloed te beteugelen (zie nr. 1006, blz. 148). Tot op de dag van vandaag heeft het grootste gedeelte van de internationale gemeenschap Taiwan niet erkend als zelfstandige staat, dit om China niet voor het hoofd te stoten. Taiwan kan hierdoor bijvoorbeeld geen lid worden van de WHO. Dit is een onwenselijke knieval voor het Chinese regime. Om de beteugeling van de Chinese invloed kracht bij te zetten dient de SGP zich	<p>OVERNEMEN Niettegenstaande het Nederlandse 'één-China-beleid', waardoor het kabinet weigert Taiwan als onafhankelijke staat te erkennen, is de SGP voorstander van erkenning van Taiwan als onafhankelijke staat. Na de 'val' van Hongkong staat de democratische rechtsstaat Taiwan hoog op de lijst om door de Volksrepubliek China te worden</p>

						daarom in te zetten voor de erkenning van Taiwan door Nederland en de internationale gemeenschap.	ingelijfd. Dat zou een einde betekenen van veel vrijheden in Taiwan. Dit amendement is in lijn met het SGP-pleidooi in de afgelopen jaren voor een betekenisvolle participatie van Taiwan in internationale organisaties, en voor het steunen van een bilateraal investeringsakkoord (BIA) tussen de EU en Taiwan. Tussen Nederland en Taiwan bestaan overigens al decennialang intensieve economische en culturele betrekkingen.
115.	PKV Rijssen	153	28	Wijzigen	Niche vervangen door: 'gespecialiseerde eenheden'	Niche heeft helemaal de verkeerde klank en klinkt meer als "leuk om te hebben" terwijl het hier gaat om essentiële middelen die van grote strategische waarde (kunnen) zijn.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'niche' niet vervangen door 'gespecialiseerde eenheden', maar door 'speciale capaciteiten'. Hoewel 'niche' een gangbaar en objectief woord is voor bepaalde specialistische capaciteiten, blijft de hier voorgestelde aanpassing, in lijn met het voorgestelde amendement, recht doen aan de inhoudelijke beleidsdoelstelling. Het woord 'eenheden' suggereert dat het gaat om specifieke legereenheden, terwijl de tekst ook betrekking heeft op de inzet van bijvoorbeeld specifiek materieel.
116.	PKV Rijssen	154	2-3	Wijzigen	Daarbij moet de aanschaf van nog meer jachtvliegtuigen op langere termijn in samenhang zijn met de door de luchtmacht noodzakelijk geachte aantallen.	De aanschaf van het totaal aantal benodigde eenheden moet niet een politieke keus zijn. Dit aantal moet gebaseerd zijn op de door experts van de luchtmacht aangegeven en gewenste aantallen om naar behoren de taken te kunnen uitvoeren.	ONTRADEN Ten eerste bevat het verkiezingsprogramma feitelijk al deze boodschap in de zin: "Daarbij moet de <i>noodzaak</i> onderzocht worden van de <i>aanschaf</i> van nog meer jachtvliegtuigen op langere termijn." Ten tweede gaat het niet alleen om de door de luchtmacht gewenste aantallen, maar door de gehele defensieorganisatie in samenspraak tussen zowel luchtmacht als landmacht, marine, marechaussee en cybercommando.

117.	PKV Zwartewaterland	154	16	Toevoegen	De SGP moet scherp toezien op kostenbewaking bij nieuwbouw en/of aanschaf van de vier nieuwe onderzeeboten.	Bij de bouw van een tweetal onderzeeboten van de Walrusklasse in 1981, werden de kosten met 65% overschreden.	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'De SGP ziet er tevens op toe dat het kabinet de kosten bewaakt bij de vervanging van de onderzeeboten.' Toelichting preadvies: Inhoudelijk is dit een relevante toevoeging. Het gaat om een zeer omvangrijk en kostbaar materieelproject met aanzienlijk risico op (forse) kostenoverschrijding. Het is echter niet aan de Tweede Kamerfractie van de SGP, maar aan de verantwoordelijke bewindspers(o)n(en) om rechtstreeks toe te zien op de kostenbewaking. Op dit punt controleert de SGP-fractie dus het kabinet.
118.	PKV Rijssen + SGP-Jongeren	154	21	Toevoegen	'Het opgestarte ontwerptraject voor de vervanger van de M-fregat moet resulteren in tenminste 4 nieuwe Nederlandse fregatten ter vervanging van de huidige twee M-fregatten.'	Toelichting Rijssen: Met de huidige omvang van slechts 4 LC-fregatten en 2 M-fregatten beschikt de Marine over weinig werkpaarden voor het maritieme handwerk. In de huidige situatie is Nederland nauwelijks in staat Russische marineschepen te escorteren die het Kanaal passeren. Inzet van schepen voor ernst missies op korte termijn is niet mogelijk zonder opwerkprogramma's in de war te gooien of (toegezegde) schepen te onttrekken aan staande vlootverbanden. De vier schepen uit de Holland klasse, de eigenlijke vervanger van de reeds verkochte M-fregatten, zijn niet geschikt voor taken in het hogere geweldspectrum. De Koninklijke Marine heeft dan ook een grote behoefte aan oppervlakteschepen met significante gevechtscapaciteit. Hierin kan worden voorzien door de M-fregat vervanger. Toelichting SGP-J: Aan het einde van de Koude Oorlog beschikte de Koninklijke Marine op papier over 22 fregatten. Na 30 jaar bezuinigingen zijn er nog maar zes fregatten over. Dit is onvoldoende gezien de belangen die Nederland als zeevarende natie heeft bij een vrije zee. Ook is er binnen de NAVO een groot tekort aan fregatten. Daarnaast zorgt de	OVERNEMEN Dit amendement formuleert in feite een specificering van het voorgaande beleidspunt 1039 over de noodzaak van een sterke marine. Het toegroeien naar de NAVO-norm van 2% van het BBP zou financieel ruimte moeten bieden voor de aanschaf van dit aantal fregatten.

						<p>bouw van extra fregatten voor veel werkgelegenheid in Zeeland en verhoogt het de exportkansen van Nederlandse scheepsbouw. Tot slot benoemt het verkiezingsprogramma dat het huidige aantal F-35's en (lease-)tanks onvoldoende is, het is goed om dit ook voor de fregatten te doen.</p>	
119.	PKV Rijssen	155	10-13	Toevoegen	<p>Aan hoofdstuk 16 het volgende toevoegen: 'Binnen de hoogste overlegorganen op het ministerie moet er een goede balans zijn tussen militaire vertegenwoordiging en ambtenaren zonder militaire achtergrond.'</p>	<p>Op het hoogste niveau binnen het ministerie is de stem van de uitvoerder/uitvoering steeds minder aan het worden. In menig gremium is de CDS de enige vakinhoudelijke stem hetgeen een scheve balans geeft in de afweging van diverse belangen, o.a. politieke wens tegenover uitvoerbaarheid. De laatste jaren is de balans te ver doorgeslagen ten nadele van het uitvoerende deel. Oog voor balans verbeterd de kwaliteit van de besluiten.</p>	<p>OVERNEMEN Het is inderdaad van belang dat bij top-overleggen zowel militair als burgerpersoneel vertegenwoordigd is, voor optimale kennis over de uitvoering van taken in de praktijk.</p>
120.	PKV Rijssen	155	10-13	Toevoegen	<p>Aan hoofdstuk 16 het volgende toevoegen: 'In het kader van het sociale contract in de driehoek overheid-zwaardmacht-burger, is transparantie en een open houding van de krijgsmacht richting de burger en haar vertegenwoordigers (Kamerleden) van groot belang.'</p>	<p>Naast de politie is de krijgsmacht de enige zwaardmacht die gewapend mag optreden en legitiem dodelijk geweld mag gebruiken. Deze zwaardmacht treedt op in opdracht van de overheid die op haar beurt is gekozen om in belang van de burger het land te besturen. De krijgsmacht is tevens samengesteld uit dezelfde burgerij. Dit is de driehoeksverhouding.</p> <p>Deze driehoeksverhouding is alleen mogelijk indien de overheid de zwaardmacht niet onnodig inzet of zelf tegen haar eigen burgers inzet. Want dit ondergraaft de legitimiteit voor het aanhouden van een leger dat wordt betaald door en gevormd uit de burgerij. Daartegenover staat dat het belang dat de overheid heeft om over een zwaardmacht te kunnen beschikken om de belangen van de burgerij te beschermen. In de tijd van de dienstplicht was de bekendheid met de krijgsmacht groot en maakten alle lagen van de samenleving er deel van uit. De balans tussen belangen van overheid en de burgerij binnen de zwaardmacht was hiermee geborgd.</p> <p>Nu de opkomstplicht is opgeschort, is het van belang dit sociale contract op een andere manier in stand te houden. Transparantie over doen en laten van de krijgsmacht en een open verbinding met de samenleving is daarbij cruciaal. De huidige ontwikkeling om contact tussen militairen</p>	<p>OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'De krijgsmacht dient waar nodig en waar mogelijk een open en transparante houding aan te nemen richting de burger en zijn vertegenwoordigers in het parlement.'</p> <p>Transparantie van Defensie richting parlement, en daarmee aan het Nederlandse volk, is van groot belang. Wel moet die openheid een duidelijk doel dienen, en dient rekening gehouden te worden met de effectiviteit van de militaire inzet en de veiligheid van het betrokken (militaire) personeel. Rapportage zal daarom soms ook vertrouwelijk moeten (blijven) plaatsvinden. Vandaar de toevoeging "waar nodig en waar mogelijk" in het alternatieve tekstvoorstel.</p>

						(ambtenaren) en burgers/journalisten/volksvertegenwoordigers te reguleren is dan ook onwenselijk. De strakke regie vanuit het ministerie dient niet altijd het sociale contract.	
121.	AFD Rotterdam	160	10	Toevoegen	Volgens de SGP dient de Europese Unie zich te baseren op haar eeuwenoude christelijke en samenbindende wortels. Alleen op deze grondslag kan een vruchtbaar samenwerkingsverband van Europese staten vorm krijgen dat tegelijk de nationale en staatkundige verscheidenheid van ons continent koestert.	Mr. G. Groen van Prinsterer (1801-1876) deed een appel aan de Europese beschaving om tot haar christelijke fundamenteen terug te keren. Tegelijk waarschuwde hij ervoor om christelijk-historische beginselen niet op te offeren aan het nationaliteitsprincipe. Alleen in het eeuwige Woord van God ligt volgens Groen de redding voor Europa. Deze principiële benadering dient de SGP in haar verkiezingsprogramma tot uitdrukking te brengen. Dat de SGP eurocentrisme verwerpt is duidelijk en goed, maar het nationalisme is evenzeer on-Bijbels en gevaarlijk.	OVERNEMEN Dit amendement stemt overeen met de in het verkiezingsprogramma bedoelde boodschap, met de partijbeginselen, en met het SGP-profiel in het parlement.
122.	AFD Rhenen	162	28	Toevoegen	Een Nexit dient echter serieus overwogen te worden wanneer de EU er niet in slaagt de noodzakelijke hervormingen door te voeren.	In het verkiezingsprogramma wordt in hoofdstuk 18 een hervorming van de Europese Unie voorgesteld en worden concrete hervormingsvoorstellen gedaan. Een Nexit wordt echter tegelijkertijd op voorhand uitgesloten. Het amendement heeft niet als doel om te pleiten voor een Nexit, maar wel om deze optie bespreekbaar te houden als laatste redmiddel. Dit op basis van de volgende argumenten: 1. In het Program van Beginselen van de SGP wordt in art. 29 onderlinge samenwerking tussen landen niet uitgesloten, maar: "Er zal geen overdracht van de bij Nederland als zelfstandige natie behorende bevoegdheden aan bovenationale organisaties of gemeenschappen plaats hebben." Sinds de oprichting van de Europese Unie worden er steeds meer bevoegdheden door Nederland overgedragen en is er geen politieke meerderheid voor grootschalige hervormingen. Om die reden doet het op voorhand uitsluiten van een Nexit geen recht aan het Program van Beginselen en is daar zelfs zeer waarschijnlijk mee in strijd. 2. Door de voortschrijdende overdracht van bevoegdheden en het ontbreken van een politieke meerderheid voor grootschalige hervormingen is een eurosceptische koers waarbij een Nexit op voorhand wordt	OVERNEMEN (met gewijzigde tekst) 'Wanneer een hervorming van de EU in de door de SGP gewenste richting uitblijft en Nederland nog meer moet inleveren op zijn soevereiniteit, bijvoorbeeld door afschaffing van vetorechten op deelterreinen of introductie van een Europese belastingheffing, dan wordt een Nexit in toenemende mate een serieuze optie.' De punten 1082, 1083, 1084, 1100 en 1103 geven belangrijke ijkpunten voor de SGP t.a.v. de EU aan: concrete stappen om de EU minder centralistisch te maken; een opt-out voor de euro; als het migratieprobleem onbeheersbaar blijft, volgt uittreding uit het Schengenverdrag dat het vrij verkeer van personen regelt. Het verkiezingsprogramma noemt zwaarwegende argumenten om als SGP niet zonder meer voor een Nexit te pleiten. De voor- en nadelen van zo'n scenario moeten echter wel serieus in kaart gebracht en

						<p>uitgesloten steeds minder realistisch. Een onwenselijk bijeffect is dat daarmee de geloofwaardigheid van zo'n euro sceptische koers ook in het geding komt. Dit dient voorkomen te worden.</p> <p>Hierbij moet worden opgemerkt dat een Nexit een ingrijpende beslissing met grote gevolgen is. Vandaar dat er in het amendement wordt gepleit voor een serieuze overweging, oftewel: een inhoudelijke afweging van de voor- en tegenargumenten.</p>	<p>overwogen worden. Daarbij dient ook de afweging te worden gemaakt tussen winst qua staatkundige zelfstandigheid en een terugslag (zeker op kortere termijn) qua economische ontwikkeling.</p>
123.	SGP-jongeren	164	3	Toevoegen na 'Europese overleggen.'	Nederland moet samen met andere Europese landen blijven investeren in hoogtechnologische ontwikkelingen om hun eigen economie competitief te houden met opkomende economieën als die van China. Zodoende staan Europese landen nu en in de toekomst sterk tegen buitenlandse (economische) invloeden.	Zuid- en Oost-Europese landen staan onder toenemende invloed van China. Dit is o.a. een gevolg van het ongelijke speelveld tussen de Europese landen en China. Door te werken aan een gelijk speelveld tussen de EU en China en te investeren in hoogtechnologische ontwikkelingen kan Europa deze buitenlandse inmenging buiten de deur houden.	OVERNEMEN Dit amendement is in lijn met de stevigere houding tegenover een assertief en soms agressief China, zoals die in het verkiezingsprogramma bepleit wordt en ook de achterliggende jaren in het parlement bepleit is. Overigens is de Chinese economie inmiddels niet meer te typeren met het woord "opkomend", zodat die formulering bij voorkeur weggelaten wordt of vervangen wordt door "groeierende".
124.	AFD Rotterdam AFD Leiden- Leiderdorp e.o.	165	16	Toevoegen	Wel streven EU-landen naar een gezamenlijk standpunt over BTW op vliegtickets en accijns op kerosine <u>voor vliegtuigen en op stookolie voor zeeschepen.</u>	De internationale zeescheepvaart is door het gebruik van (zware) stookolie (ook) een grote vervuiler, maar helaas wordt er nog steeds geen accijns geheven op deze brandstof. Als de SGP de onbelaste kerosine voor de luchtvaart noemt, dan ook de onbelaste stookolie voor de zeescheepvaart vermelden.	OVERNEMEN Dit amendement stemt overeen met de in het verkiezingsprogramma bedoelde boodschap en met de SGP-inzet in het parlement. Goed om hier ook de 'stookolie voor zeeschepen' op te nemen. Met de notie, zoals in de tekst en het amendement ook wordt aangegeven, om hier met meerdere landen een gezamenlijk standpunt in te nemen.
125.	AFD Rotterdam	165	16/17	Toevoegen	Grote steden als Hamburg, Antwerpen en Rotterdam spannen zich al in om de grote cruiseschepen van walstations gebruik te laten maken, maar dit is een nogal ingewikkelde operatie. Het is in het belang van milieu en volksgezondheid om dit vlot te trekken. Daarom zet de Nederlandse overheid zich in voor een (Europese) stimuleringsregeling.	Wanneer grote cruiseschepen afgemeerd zijn in een haven, blijven de motoren vaak draaien t.b.v. de werking van installaties aan boord van het schip. Dit gaat gepaard met vervuilende uitstoot, wat nadelig is voor de luchtkwaliteit en volksgezondheid. Een stimuleringsregeling draagt eraan bij dat cruiseschepen sneller van walstroom gebruik zullen gaan maken.	OVERNEMEN Dit amendement wijst op een terecht probleem. De vervuiling door aangemeerde cruiseschepen is groot. Hoewel Nederland vanuit het oogpunt van subsidiariteit primair aan zet is om dit op te lossen, verdient het gezien de complexiteit ervan aanbeveling om maatregelen waar

